

מזרח חדש (אוי קלט)
 עתון יומי בלתי מסלגתי בשפה ההוגונית
 העורך: ד"ר מרטון מאכארא: דוד ש'
 המו"ל: מורה חדש בע"מ "רח הנגב" 11

XI.H. BVFOLYAM **סנה מכ**
 Főszerkesztő: Dr. MARTON ERNO
 A szerkesztésért és kiadásért felelős:
 SCHONDEZSO - Kiadó: Mizrách
 Chadás Ltd., Tel-Aviv, Hanegev 11. sz.
 (volt Schlesinger) 11. sz. Telefon: 31677.

UJ KELET

PÁRTONKIVÜLI NAPILAP

Moszkva elfogadta a Nyugat javaslatát a laoszi kérdésben

Washington és London kielégítőnek tekintik a Szovjetunió választát
 A Patet Lao csapatai közelednek a sziámi határ felé

London, (IFP, UPI). A Szovjetunió tegnap pozitív választ adott a laoszi megoldásra vonatkozó angol javaslatokra és hozzájárult ahhoz, hogy Anglia és a Szovjetunió külügyminiszterei fegyverszünetre hívják fel a laoszi küzdőfeleket — amennyiben ezek beleegyeznek. A szovjet választ tegnap Moszkvában adták át Sir Frank Roberts angol nagykövetnek, akivel Vaszilij Kuznyecov helyettes külügyminiszter félórás megbeszélést folytatott. Ezután Nikita Chruscsev kihallgatáson fogadta L. Thompson amerikai nagykövetet, akit Kuznyecovval együtt informált az angol jegyzékre adott válaszról.

Londonban „felbátorító” nak nevezik a szovjet választ, amely nagyjából jóváhagyja az angol javaslatokat. A Szovjetunió helyesli a laoszi hármashuzottóság azonnali újjáélesztését, de annyiban tér el az angol javaslatától, hogy nem tartja szükségesnek bevárni a hármashuzottóság jelentését, hanem az 1954 évi genfi békekonferencia 14 tagjának mielőbbi egybehangzó kívánja.

Angol vélemény szerint a Szovjetunió azért nem járul hozzá kifejezetten a fegyverszünethez, mert nem akar félként szerepelni a viszályban és azt hangoztatja, hogy ahhoz a barcoló felek hozzájárulása szükséges.

A Szovjetunió és Anglia külügyminiszterei voltak annak idején a Genfben összehívott békekonferencia elnökei és a Szovjetunió ennek alapján javasolja, hogy ők tegyék meg a fegyverszüneti felhívást.

A szovjet válaszlór azonnal informálták lord Home angol külügyminisztert, aki holnap indul Washingtonba

pászokára
 a tejjel készült margarin, A+D vitamint tartalmaz
 כשר לבסה

ceg tegnap Londonban folytatott tárgyalásai után visszarepült Párisba. Mivel a nyugati hatalmak már jelezték, hogy hajlandók Szuvana Fumát a semlegesített Laosz kormánya élén látni, a szovjet jegyzéknek ezen kitétele sem vált ki nehézségeket.

Kevésbé megnyugtatók a laoszi kormány által kiadott jelentések, amelyek szerint a Patet Lao lázadó mozgalom teljes erővel folytatja offenzíváját és csapatai közelednek Sziám határához.

Amennyiben a Patet Lao eléri a Mekong határfolyót, úgy sikerül kettészelnie az országot és a vietnami kormány helyzete tarthatatlanná válik. Egy másik disszonáns hang Pekingből hangozott el, ahol a kormány hivatalos szócsöve a laoszi kérdés békés megoldásának

és a Jamaikában tartózkodó Macmillan miniszterelnököt, Kennedy elnök, aki a kaliforniai Palm Beachben tölti a husvétot, hosszas megbeszélést folytatott Dean Rusk külügyminiszterrel, majd kijelentette, hogy

„a szovjet válasz reményre jogosít fel”.

A szovjet jegyzék azt is kiemeli, hogy Szuvana Fuma herceg, Moszkva véleménye szerint, még ma is Laosz egyetlen törvényes miniszterelnöke. Szuvana her-

Jordánia panaszt tett a Biztonsági Tanácsnál a függetlenségi napi parádé miatt

New-York, (Reuter). — Jordánia tegnap panaszt tett a Biztonsági Tanácsnál Izrael ellen, hogy katonai erőket összpontosít Jeruzsálemben a Függetlenségi napi katonai díszfelvonulásra. Abdul Munaim Rifai jordániai delegátus azt mondotta az újságíróknak, reméli, hogy a Biztonsági Tanács a hét közepén tárgyalni fogja az ügyet.

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Jordánia a múlt héten panasszal fordult az izraeli-jordániai fegyverszüneti vegyes bizottsághoz, amiatt, hogy a függetlenségi napi felvonulás céljára résztvevő nehéz

fegyvereket összpontosítanak Jeruzsálemben. Ez már a második ilyen jellegű panasz, minthogy rövid idővel ezelőtt Jordánia már fordult hasonló tiltakozással a bizottsághoz.

A külügyminisztérium csodálkozását fejezte ki a jordániaiak lépése felett, mint hogy a múltban már számos precedens volt nehéz fegyverek felhozatalára Jeruzsálemben, katonai felvonulások céljára, így maguk a jordániaiak is vonultak ilyen fegyvereket egy évvel ezelőtt a marokkói király tiszteletére rendezett díszfelvonulás alkalmával. Izrael egyelőre már először bejelentette, hogy a

Függetlenségi Napon nehéz fegyvereket fog felvonultatni. A jordániaiak panaszra csak arra jó, hogy zaklassa a fegyverszüneti bizottságot — hangzik az izraeli nyilatkozat.

Izrael ezúttal lemondott arról, hogy a léghaderő is részt vegyen a felvonuláson, nehogy a szűk légitérmiatt esetleges határsértésekre kerüljön sor. Ezzel szemben Jordánia a marokkói király jeruzsálemi látogatásakor légbemutatót is rendezett az óváros fölött, de Izrael nem tartotta szükségesnek, hogy emiatt tiltakozzon, bár formálisan megszegték a fegyverszüneti egyezményt.

Nasszer feltételeket szab a Jordániával való béküléshez

Nasszer és Husszein közeledését ünnepezték a tüntetők Jordániában

Amman, (Reuter, UPI, IM). — Ammanban és más jordániai városokban tegnap az „arab egységet” élető tömegek vonultak fel, Husszein király és Abdul Nasszer képeivel. Az örömtüntetések erősen hasonlítottak azokhoz, amelyeket 1956-ban rendeztek, amikor Husszein király elbocsátotta Glubb pasát, az arab légio főparancsnokát. Megfigyelők nem kélik, hogy a tüntetéseket az EAK ügynökei szervezték, de ezúttal a jordániai hatóságok hallgatóságos jóváhagyásával.

Husszein király pénteken újabb jegyzéket intézett Abdul Nasszerhez a két ország közötti kapcsolatok ügyében. Ezzel egyidőben Talhuni miniszterelnök

sajtókonferencián közölte Husszein király jegyzékének tartalmát, melyet február 25-ikén intézett Nasszerhez a két ország együttműködését javasolva, „az arab haza védelmére a cionistákkal szemben”.

Talhuni miniszterelnök elmondta, hogy Nasszer erre március 13-ikán „pozitív tartalmu” jegyzékben válaszolt, amelyben felsorolta az arab táborban uralkodó nézeteltérések okait is. Többek közt erősen helyeselte Husszein király lépéseit a bagdadi kormánnyal való kapcsolatok felújítása érdekében. Nasszer szerint a „pozitív semlegesség” politikája és az afrikai szabadsághozmozgalmak támogatása, az arab egységgel karöltve szükségesek „Izraelnek gyökere-

tól való kiirtása és a palesztinai arabok jogainak helyreállítása érdekében”

A kairói El Ahram tegnap szintén közölte Nasszer válaszigyzékének szövegét azért, hogy „helyes megvilágításba helyezze a fejleményeket”. A kairói szöveg eltér attól, amelyet Talhuni jordáni miniszterelnök közölt és sokkal tartózkodóbb hangú. Megszövegezéséből kiderül, hogy Nasszer nem válaszolt a megmúvásra vagy személyesen találkozott Husszeinnel, ezenfelül pedig az együttműködést ahhoz a feltételhez kötötte, hogy Jordánia ismerje el az EAK vezető szerepét az arab világban.

Ugyanez a lap jelentette, hogy Husszein király szabadlábba helyezte Abdul Szalem el Nabulsi volt miniszterelnököt, akit 1957-ben távolítottak el a jordáni kormány éléről és azóta házfogságban volt. Nabulsi négy év előtt a Nasszer-barát csoportok élén állt és elő akarta készíteni Jordánia csatlósát Egyiptomhoz.

Fájdalommal jelentjük
Herz Jenő
 halálát és osztozunk a család gyászában. — A temetést ma, vasárnap délután fél 3 órakor tartjuk a kibucban.
 Givát Oz kibuc

Meg akarták gyilkolni Kennedy elnököt és családját

Négy kubai készült elkövetni a merényletet

Palm Beach, (IFP). Négy kubai származású ember le akarta gyilkolni Kennedy elnököt egész családjával és ennek a tervnek meghibásulása esetére az elnök kísétségének a 3 éves Caroline-nak az elrablását tervezte. A titkos szolgálat tudomást szerzett a tervről és mozgósította a floridai rendőrséget. A kis Caroline-t péntek óta a biztonsági szolgálat erős különítménye őrzi.

Pierre Salinger, Kennedy elnök sajtófőnöke megerősítette a hírt, de arra kérte az újságírókat, ne csináljanak belőle szenzációt, mert csupán „szokásos vizsgálat folyik a Palm Beach közelében lakó négy kubai ellen.” Salinger elmondta, hogy a biztonsági szolgálat gyakran kap az elnök személyére vonatkozó híreket és minden ilyen esetet óva-

tosan kivizsgál. A titkos ügynők már egy ideje figyelemmel kísérik a négy kubait, de ezek eddig semmit sem tettek, ami arra vallana, hogy a közeljövőben végre akarják hajtani tervüket.

Gázában lelőttek egy svéd katonát

Gáza, (UPI). — Az UNO-haderő közölte, hogy pénteken ismeretlen tettes agyonlőtte Georg Segerberg svéd UNO-katonát. A svéd katona egyik társával délután visszatérőben volt a Gázától délkeletre fekvő megfigyelő állomásról, amikor minden figyelmeztetés nélkül gépfegyvertűzet nyitották rájuk. A másik katona nem sebesült meg.

Az algériai lázadók vonakodnak tárgyalásokba kezdeni

Meggyilkolták Evian város polgármesterét — Pénteken mégis megkezdtek tárgyalásokat

Páris, (Reuter, IFP). — A francia kormány és az algériai lázadók megbízottai között valószínűleg holnap kerül sor újabb titkos találkozásra, hogy elsimítsák az ellentéteket, amelyek következtében a lázadó kormány bejelentette, hogy nem vesz részt az Evianban tervezett tárgyalásokon. A bonyodalmat Louis Joxe, az algériai ügyek miniszterének nyilat-

kozata váltotta ki, amelyben azt mondta, hogy Evianban csak „eszmeccere” fog folyni és a francia kormány egyidejűleg megbeszéléseket folytat majd az MNA, a másik lázadó mozgalom vezetőjével, Hadzs Mászálival.

A Tuniszból érkező felháborodott tiltakozás nyomán Joxe azonnal helyreigazította nyilatkozatát, hogy valójában „tárgyalásokat” akart mondani. Az algériai lázadó kormány azonban azt sem hajlandó eltérni, hogy a franciák ne ismerjék el Algéria lakosságának egyetlen jogos képviselőjeként. „Ha azt akarják, hogy Mászáli is részt vegyen a tárgyalásokon, vegyék be a francia küldöttségbe” — mondják a lázadó kormány tagjai.

Mindenek ellenére Párisban abban bízunk, hogy Evianban pénteken mégis tervszerűen megnyílnak a tárgyalások. Tuniszban a lázadó kormány köré is azt hangoztatták, hogy tárgyalni akarnak amennyiben Franciaország megváltoztatja álláspontját. Közben Genfben, valószínűleg Tuniszból jött utasításra, beszüntették az előkészületeket az algériai tárgyalóbizottság ottani elszállásolására. Francia részről változatlanul tovább foly-

nak az előkészületek a tárgyalásokra.

Evian, a Genfi-tó francia partján fekvő kis fürdőváros, ahol a Park szállóban fogják megtartani a tárgyalásokat, gyászbaborult péntek óta Camille Blanc polgármester meggyilkolása miatt.

A pénteken virradó éjjel két plasztikbomba robbant a polgármester lakásának ablaka alatt és a második robbanás megöltte Blanc polgármestert.

Minden valószínűség szerint szélsőjobboldali francia terroristacsoport művéről van szó. Blanc polgármester több fenyegető levélet kapott, amióta bejelentette, hogy szívesen fogadja a várospanban a két tárgyaló delegációt, de nem vette komolyan a fenyegetéseket.

A két bomba robbanása után Blanc polgármestert vértől borítva, eszméletlenül találták hálószobájában a lakás mellett és röviddel később a szállítás után meghalt. Felesége, aki az első bomba robbanása után hozzásietett, szintén megsébesült, de a házaspár két gyereke sértetlen maradt. Az azonnal megindított szélsőjobb hajtóvadászat eddig nem vezetett a tettesek nyomára.

Dr. Frischman Ibolya és Benjámín
 örömmel tudatják, hogy pészách első napján
 fiuk született

»Mispáchat Há kibuc«
 A KIBUCI MOZGALOM JUBILEUMI KIÁLLITÁSA ÉS FESZTIVÁLJA
ma nyílik meg
 Délután 6.15 órakor ünnepélyes megnyitót Jicchák Ben-Cvi államelnök és hitvese, Mordecháj Námir Tel-Aviv—Jaffa város polgármestere, Jozsef Bárác, Dágánjá képviselője és a kibuci mozgalom vezető személyiségeinek részvételével.
 Este 7.30-kor nyitják meg a kapukat a nagyközönség részére.
 Este 8.30-kor „Ez történik a családban” premierje a kiállítás Amfiteátrumában.
 AUTÓBUSZOK: 91-es és 92-es a Herbert Samuel-térről és a Hásáron-utcáról a kiállításig.
 JEGYEK: a jegyirodáknak és a kiállítás pénztáráknál, Tel-Aviv, kiállítási terület, 1961. ápr. 2-től ápr. 26-ig.

Dávid Ben Gurion:

Franciaország barátunk marad az algériai kérdés rendezése után is

A miniszterelnök megmagyarázta az Eichmann-per jelentőségét

Dávid Ben-Gurion miniszterelnök, a Jediot Achronot munkatársának adott nyilatkozatában kijelentette, Izraelnek érdeke, hogy Franciaország meg tudja oldani az algériai problémát. „Semmi alapja hiszen annak az aggodalomnak, hogy ennek nyomán romlani fog a viszony Franciaország és Izrael között. Azt reméljük, hogy az algériai rendezés által szilárdabban fűződnek a kapcsolatok Franciaország és az egész Magreb (az arab Észak-Afrika) között.”

Arra a kérdésre, hogy Izrael kapott-e kifejezett ígéretet ebben a kérdésben, Ben-Gurion így válaszolt: „Nem jár nekünk semmiféle ígéret és nincs is szükség erre. Jól ismerem azt a férfit, aki Franciaország élén áll. Nem kell tartani a közöttünk fennálló viszony leromlásától. Nem lehet azt mondani, hogy nem lesz semmi változás ennek, vagy annak a népnél a politikájában, de amennyire ismerem a francia vezetőket — biztos vagyok benne, hogy Franciaország esetében ez a veszély nem fenyeget. Ilyesmi nemcsak egy embertől függ ugyan, de ismerek tovább francia vezetőket és biztos vagyok irántuk tanusított magatartásukban.”

Attérve arra, hogy mit tehet Kennedy elnök a közkeletű rendezés elősegítése érdekében, Ben-Gurion ezt mondta: „Meg kell értenie, hogy a rendezést nem lehet kioroszakolni. A rendezés nagy mértékben saját akaratunktól függ, valamint ázsiai és afrikai kapcsolataink kiépítésétől.”

„Németország nem kért és nem kapott semmiféle biztosítékot az Eichmann-perre vonatkozólag. Nem volt semmi szükség ilyen biztosítékra.” — mondta a miniszterelnök, amikor felszólalt Ben-Porattal folytatott beszélgetése az Eichmann-perre terelődött.

— Nem látok semmi okot a Németországhoz való viszonyunk leromlására.

El kell kerülnünk a faji társakat. Nem kétséges, hogy más Németország létezik a náci előtt és más Németország áll fenn a náci után. Adenauer, Willy Brandt és más német vezetők másfajta emberek, mint elődeik. Érdeklünk baráti kapcsolatok fenntartani ezzel a Németországgal és azt akarjuk, hogy a mai német ifjúság tudja, milyenek voltak a náci.

Magára az Eichmann-perre átérve a miniszterelnök így változta annak lényegét és jelentőségét: „(1) Izrael régebbel és főleg az ifjúsággal szemben. Fontos, hogy megtudják, milyen volt a megsemmisített zsidó nép. Ezt nálunk nem tudják. Mindig hatmillióról beszélünk, ez hatalmas, borzalmas szám, de nálunk nem tudják, hogy ez volt népünknek a virága. Ezek voltak azok a zsidók, akik a héber és a jiddis irodalmat megteremtették, akik harcosokat teremtettek ki a cári uralom idején, akik közül bölcseszek és tudósok kerültek ki.

Ezekből indult ki a Bilumozgalom és az alijja, közülük való Bialik, Cser-

ABNÉHERZIKÖZLEMÉNYEI

SCHÖN DEZSÓ,
az Uj Kelet felelős szerkesztője, felkérésünkre, az Eichmann-per előestéjén, április 10-én, hétfőn előadást tart: „A nagy per előtt”

nichovszki és Einstein. Ezt a mi közönségünknek meg kell tanulnia.”

„(2) A világgal szemben: Nemcsak a náci Németországra hárul súlyos felelősség — bár ez természetesen vezérszeret jatszott a pusztulásban — hanem Angliára, Franciaországra és Amerikára is, amelyek megmenhettek volna zsidókat, de nem mentették meg őket.

Főleg Anglia, Chamberlain és Eden kormánya, de Churchill is megmenhette volna zsidókat, akik

Erec Jisráelbe akartak menekülni, de nem engedték be őket.

Meg kell mutatni a világnak, milyen veszélyt jelent az antiszemitizmus és hová vezet, mert ez más népeknek is megtörténhetik. Ha kitör az antiszemitizmus pszichózisa, nem lehet tudni, hogy az hová vezet. Erre emlékeztetni kell a világot...”

„Magának Eichmannnak a sorsa igazán nem fontos ebben az ügyben. Fontos a tisztánlátás...”

Minden előző felülmut az idei haifai virágkiállítás

Megnyit a 10-ik virágkiállítás a Benjamin-kertben

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A hűvös időjárás ellenére, meleg ünnepi hangulatban nyit meg tegnap este a Benjamin kertben és városi színház csarnokaiban a virágpiaccal egybekötött 10-ik haifai virágkiállítás, amelynek méretei és művészi kivitelezése magasán felülmut minden eddigi bemutatón. A kiállítást Aha Chusi polgármester és M. Kinátri, a földművelésügyi miniszter képviselője nyitották meg.

A 10 dunámos, gyönyörűen dekorált kiállítási területen az izraeli kertészek

mellet virágok, dísznövények és vizinövények a szírvány minden színében pompázó változatai mellett Olaszország, Anglia, az Egyesült Államok, Franciaország, Svájc és az idén először Belgium küldtek kollekcióit.

Az államelnök hitvesének díját Jivtách kibuc nyerte el a legszebb virágért (názáreti iris), míg a földművelésügyi minisztérium díját a Kfár-Rubin-i virágkertet, a haifai polgármester díját pedig, amelyet a legszebb külföldi kollekciójának ítéltek oda, Belgium vitte el.

Óriás-gazdaságot létesítenek Etiópiában izraeli szakértők

Az izraeli „Vered” mezőgazdasági vállalkozói társaság, amelynek megbízottai már hónapok óta Abessziniában tartózkodnak, szerződést írtak alá az etiopiai fejlesztési bankkal óriási méretű mezőgazdasági farm megszervezésére és vezetésére csaknem 40 ezer dunám területen. A bank megbizta a Vered társaságot, hogy megtervezzék és irányítsa a mezőgazdasági telepet, valamint, hogy tanítsa meg az etiopiai mezőgazdasági munkásokat a modern termelésre.

A terv első fázisában a gazdaság megteremtését fogják végrehajtani, a befektetések összegének és a rentabilitásnak a figyelembe vételével, míg a második periódusban megkezdik kísérleti növényzet beültetését annak megállapítása

céljából, hogy gazdasági szempontból mit érdemes termelni. A harmadik periódusban a gazdaságnak el kell érnie a teljes termelést.

Az előirányzat három évig tart. A gazdaságfejlesztési programok keretében a Vered orvosi rendelőt, munkáslakásokat és a dolgozók gyermekei számára iskolát is fog építeni. A Vered társaságnak a bank rendelkezésre bocsátja a szükséges összegeket és bizonyos százeleket biztosít a vállalkozók hasznául.

Az izraeli vállalat szakértő csoportja májusban indul Etiópiába a tényleges munkálatok megkezdése céljából. A gazdaság vezetésénél 10-12 izraeli szakembert fognak foglalkoztatni, beleértve egy orvost és egy ápolónőt is.

Még egy okmány Eichmann szlovákiai tömeggyilkosságairól

Dr. Josef Faláth volt pozsonyi ügyvéddel tárgyalta le a szlovákiai zsidóság deportálását

Prága, (Itim). — Cseh-szlovákia — mint jelentették — dr. Josef Faláth volt pozsonyi ügyvéd kiadását kérte Ausztriától. A pozsonyi népbíróságon egy Faláth aláírását viselő okirat fekszik, amelyben leírja Adolf Eichmannal való találkozását. A találkozás részt vett Josef Kirsbaum, a Hlinka-párt főtitkára, valamint Goldbach és Faláth, akik Eichmann irányítása alatt közösen dolgozták ki a tervet a szlovákiai zsidók áttelepítésére azokra a területekre, amelyekre a bécsi döntés nyomán Magyarországhoz csatoltak. Eichmann ezt a tervet Karol Sidor szlovák miniszterelnök elé terjesztette, aki azt Faláth és Kirsbaum jelenlétében jóváhagyta.

gyarországhoz kellett csatolni.

Faláth ismert antiszemita volt már a világháború előtti időben is és Eichmannhoz való hűségéért német rendjelet kapott. Amikor Eichmann Bécsben felállította a hírhedt „Zsidó kivándorlási központi hivatal” Faláthot szemelte ki a szlovákiai zsidóellenes akciók vezetőjévé — mondja a cseh-szlovák sajtóiroda tegnap kiadott jelentése. Dr. Faláth, aki ma Bécsben lakik, annak idején az „önálló szlovák állam” kiküldetésének ezredesi rangot viselt a Hlinka gárdában. Tagja volt a kémhálozatnak, amelyet Hauptsturmführer Lorenz Karbus szervezett meg Szlovákiában. A pozsonyi bíróságon Faláth ellen távollétében lefolytatott bírszerben azzal is vádolták, hogy részt vett saját apjának meggyilkolásában és vagyont szerzett a zsidó javak elrablásából.

Bécsben sikasztásért elítélték és büntetésének kitöltése után ki akarták utasítani, de — a CTK állítása szerint — a titkos szolgálat közbejárása megmentette ettől.

TIREK

AZ UJ KELET ELOFIZETESI DIJA HAVONTA 5.-FONTO Cím: Tel-Aviv, POB 831.

— Megérkezett a Pioneer Women küldöttsége. Az amerikai zsidó munkások tanácsának (Pioneer Women) 70 tagú küldöttsége pénteken hajnalban, háromhetes tartózkodásra az országba érkezett. A küldöttséget a munkások tanácsának képviselői fogadták a repülőtéren.

* **BEILLESZKEDÉSI** nehézségeinek egyetlen megoldása: tanuljon meg írni! Még ma vegye meg a **GROSZ-SZÓTÁRT. RÉSZLETRE IS KAPHATÓ.**

— A **Bné Akiba kongresszusa**, Jeruzsálemi tudósítónk jelenti: A fővárosban ma este nyílik meg a Bné Akiba vallásos ifjúsági szervezet kongresszusa. A kongresszusra az ország különböző részeiről érkeznek a Bné Akiba csoportjai Jeruzsálembe.

* **Magyar-angol fonetikus szótár 2 1/2 font.** — Német, francia, spanyol szótárak. „Hadash”, Hajarkon ötvenkilenc.

— **Izraeli autó a new-yorki kiállításon.** Az izraeli gyártmányú „Szabrá” autó két modelljét állítják ki a nemzetközi autókiallításban, amely tegnap nyílt meg New Yorkban. Az Izraelben „Szuzita” név alatt ismert autó nyitott kétlétes sport kocsit és zárt személykocsit formájában kerül bemutatásra. A „Szabrá” autót a Motors Corporation of Amerika terjeszti az Egyesült Államokban.

* **Napelennők** elsörangú minőségben, olcsón. Stolz, Tel-Aviv, Geula-u. 35. — Telefon 64184.

— **Megérkezett Ella Fitzgerald** néger énekesnő. Ella Fitzgerald, a világhírű amerikai néger jazz énekesnő, pénteken egyhetes vendégszereplésre az országba érkezett. Az énekesnő Tel-Avivban lép fel, azután Jeruzsálembe és Haifán is tart 1-1 koncertet. Vele együtt érkezett a Peterson és Norman Grenz impresszárió, aki hanglemezeket készít Ella Fitzgerald dalairól.

NARANCS-, ajándék-, használt ruha-, „IKKA”-esemégek külföldre. „TRANSORIENT”, Tel-Aviv, Hár-Sziná-u. 2., Nachlat Benjámin 53., tel. 66979. HAIFA: Hámá-u. 35., Herzl-u. 6., Bialik-utca 78., Nordau u. 7. JERUZSÁLEM: Ben Maimon-u. 13., King Dávid 18.

— **Megsérült Zürichben az El-Al egyik Britanna gépe.** Az El-Al Britanna gépe, amelynek Londonból és Zürichből csütörtök éjjel kellett volna megérkeznie Luddra, 24 órással később jött, mert kisebb baleset érte a zürichi repülőtéren. A gép a repülőter egy ideiglenes épületébe ütközött, amelyet északára nem világítottak ki és a gép szárnya megsérült. Az El-Al egy másik gépet küldött a 90 utasért. A zürichi repülőter igazgatója magára vállalta a felelősséget a gép megronszárolásáért és a késedelemért, minthogy kötelessége lett volna kivilágítani az épületet.

7/2 SZAZADBÓL 1944 márcusától 1945 áprilisig: Jolsva, Görbimbj-tapolea, Budapest, Dunántúl, szabadulunk Köszegem, tanultak keresek kölcsönös igazolásra. — Fischer Somo (Sándor) Rechovol, Sikun Chiszáchon 3., Reb. Há-sorim.

Elkoboztak egy izraeli szállítmányt Port Szaidban

Port Szaid (UPI). — A port-szaidi kikötő hatóságai pénteken közölték, hogy elkobozták öt bálna jutát, amelyet Bombavból küldtek Izraelbe. A 2300 fontsterling értékű rakományt egy angol teherhajón találták az arab vámtörvények. A hatóságok merendték, hogy folytassa útját Marseille felé.

— **Pészách ajándék** az adoptált katonáknak. Báj-Jám katonagondozó bizottsága pészách ajándékesomagot osztott ki a város által adoptált alakulathoz tartozó 22 katonai családjának. Az ajándékesomagok bort és különböző édességeket tartalmaztak. A katonagondozó bizottság két nagyjértékű festményt vásárolt az alakulat tisztái klubja részére, amelyet most a félünnepnek adnak át a klubnak.

— **Csempésző állami tisztviselő.** A rendőrség a múlt héten letartóztatta Leon Josefi 28 éves állami tisztviselőt, akit csempészett áruk tartásával vádolnak. A gyanúsítottnál 50 százaz elemet és egy tranzistoros rádiót találtak. A járásbíró pénteken óvadék ellenében, ügye tárgyalásáig, szabadlábra helyezte.

Ciprus — vám-törvények nélkül

Április elseji tréfának heillő helyzet uralkodik tegnap óta a ciprusi közvéleményben, ahol megszünt az adó- és vám-törvények érvénye. A kormány javaslatot nyújtott be, hogy három hónapra hosszabbítsák meg az angol uralom idejéből származó vám- és adótörvényeket, amelyek március 31-ikén éjfékkel érvényüket veszítették. A parlament 11 török tagja azonban a meghosszabbítás ellen szavazott. Bár a 25 görög képviselő megszavazta a kormányjavaslatot, az mégis megbukott, mert az alkotmány szerint mindkét nemzetiség hozzájárulására van szükség adó- és vám-törvényeknél. Tegnap óta tehát voltaképpen vámentesen lehet behozni minden árut Ciprusba — legalább is a törvény szerint.

— **Nagyszálló épül Báj-Jámában.** Ben Ari báj-jámi polgármester és svájci zsidó tőkés között megállapodás jött létre 200 szobás nagyszálló építéséről a báj-jámi tengerparton. A 2 millió fontos költséggel épülő nagyszálló 20 dunam területen épül és a munkálatokat már 2 hónapon belül megkezdik. Az építkezések két fázisban fognak lefolyni és az első 100 szoba már egy éven belül megnyílik a vendégek részére.

DR. HEIL, DR. ROSEN egészségügyi elnök, kedvező áruk. Katz dipl. ortopéd, Tel-Aviv Sheinkin utca 44.

— **Népszerűsítik a kibuc-kiallítás.** Tel-Aviv munkástanácsa felszólította a város munkásságát, hogy látogassa meg a „Kibuc-család” kiállítást, amely ma este nyílik meg a tel-avivi kiállítási parkban. A munkástanács kihangsúlyozza, hogy a kiállítás, amely a kibucok életét ismerteti, különösen értékes a tel-avivi lakosok számára, minthogy Haifával ellentétben, a város közelében nincsenek kibucok. A munkástanács valószínűleg csoportos kirándulásokat fog rendezni a kiállítás megtekintésére.

— **Világkörüll uton a Karmon csoport.** A Karmon táncgyűttes 13 tagja pénteken 10 hónapos világkörüll utra indult. A csoport először Európában, majd Dél-Amerikában, Észak- és Dél-Amerikában lép fel.

— **Hegedűt kérhetnek tehetséges növendékek.** Az amerikai-izraeli kulturális pályázatot hirdető hegdedűk kikölcsönzésére tehetséges növendékek és fiatal muzsikusk részére (30 évig). A jelölteknek a következők műsor bemutatására kell felkészülniük: 1) klasszikus zene mű zongora kísérettel, 2) szonata hevedűre, 3) izraeli kompozíciók, 4) modern szerzemény (csak fiatal zenészek részére). Űrlapokat írásban kell kérni az amerikai-izraeli kulturális Tel-Aviv, Allenby 32 szám. A kérelmeket április 15-ig fogadják el és a versenyt május végén tartják meg.

Kitűnő
cukrászt
ALLANDÓ ALLASBA
azonnal felveszünk
SHARON HOTEL
HERZLIA, tengerpart

— **Salom Asch kézirata** az Asch muzeumnak. Matilda Asch, a világhírű jiddis író, Salom Asch özvegye, aki Londonban él, pészách előtti napon számos nagyértékű kéziratot ajándékozott a báj-jámi Asch muzeumnak. A kéziratok egy része még nem jelent meg nyomtatásban. Ezenkívül több olyan könyvet is ajándékozott az özvegy a muzeumnak, amelyet Salom Asch forrásmunkául használt és néhány helyen szíjjezettekkel látott el.

— **Letartóztattak egy könyvvizsgálót.** A rendőrség a multhét végén letartóztatta Jicchák Nir tel-avivi könyvvizsgálót, akit azonnal gyanúsítanak, hogy az elmúlt két évben 300 fontos összeget adott a jövedelmi adóhivatal tisztviselőjének megvesztegetés céljából. A járásbíró pénteken, ügye tárgyalásáig, 3000 font óvadék ellenében szabadlábra helyezte. A járásbíró még ugyancsak pénteken további 8 nappal meghosszabbította az adóhivatali fogvatartást, Fischert 15 nappal előt tartóztatták le.

— **Szója-értékesítő Izraelben.** Howard Roach, a szója-értékesítő világtanács elnöke és helyettese Jack L. Kreeger, a hét végén az országba érkezett. A szója-értékesítő tanács vezetői világhírű utjuk keretében 43 olyan országot érintenek, amelyek tagjai a tanácsnak. Izrael 1960-ban 180.000 tonna szójat vásárolt összesen 17 millió dollárértékben, ebben az évben pedig 200 ezer tonnát fog vásárolni.

Pápuák lakomája

Port Moresby, Uj Guinea (Reuter). — A guineai dzsungelben egy pápusa törzs tagjai megölték egy másik törzs tagját, aki az emberevő állítása szerint varázslatok utján megölt egy nőt. A varázslattal gyanúsított bennszülött megtagadta, hogy néhány dísznőt adjon kártérítésként az elvarázslott asszony rokonainak, mire megölték és menten megették. Az angol gyarmati hatóságok hivatalos jelentése szerint, rendőrorjárat indult el, hogy az emberevőket megtalálják. J. K. MacCarthy, a bennszülöttek ügyeinek felügyelője elmondotta, hogy az asszony a rokonai által adott leírás szerint valószínűleg tudógyulladásban halt meg.

Keresztény husvét az óvárosban

Jeruzsálem Óváros, (Reuter). — A keresztény husvét ma ünnepli husvét vasárnapját a nagypénteken sok ezer zarándok vonult végig a „kálvárián”, élükön Albert Gori patriarchával, akit szerzetesek követtek, majd angol, francia, német és spanyol zarándokok csoportjai. A menetben heivet foglaltak az Izraelből jött keresztény arabok is. A Szentisir székesegyházban lefolytat istentiszteleten hatalmas tömeg vett részt. A zarándokok szigorúan betartották a nagypénteki böjtöt. Jeruzsálem óvárosában a hétvégén kerekken nyolcezer külföldi vendég és zarándok gyűlt össze.

„Ne akasszátok fel Eichmannt!”

Hosszú hónapok óta tudjuk, hogy a nagyvilágban az Eichmann-perrel kapcsolatos vélemények megoszlanak. Richard Crossman, az angol munkáspárt elnökének ki-
állása mégis meglepett. „Ne akasszátok fel Eichmannt — üzeni nekünk Crossman —, mert ez úgy fog kinézni, mint a törzsi bosszu.”

Crossman állásfoglalása azért is meglepő, mert barátunknak tudtuk. A második világháború alatt — mint a német nép és a német kérdés legalaposabb ismerője — ő állott a náciizmus elleni pszichológiai hádjárat élén. A londoni rádióon keresztül naponta szólt hozzánk és a megszállott európai országok népeire. A háború után az angol-amerikai vegyesbizottság tagja lett és igyekezett a palesztinai problémára megoldást találni. Még élénken emlékezünkben van saját pártvezére, Bevin, elleni bátor kiállása, amely politikai karrierjét majdnem kettőtörte.

Ezért is különös és meglepő, hogy most, amikor a Labour, illetve az angol árnyékkormány élére került, állást foglal az Eichmann-perben és „törzsi bosszúról” beszél.

EICHMANN, A „SZÜRKE BÜROKRATA”

Cikkében, amely a New Statesman legutóbbi szá-
mában jelent meg, Crossman az egész Eichmann-per megrendezését értelmentelen dolognak tartja. — „Az a gyanum — írja Crossman — hogy ez a per bibliai izü bosszuaktus benyomását fogja tenni, ami a nyugati világban zsidóellenes érzelmeket fog kiváltani. Tudjuk, hogy ezek az érzelmeik, jóllehet elfojtott formában, de ott lappanganak a lelkek alján.”

Cikkbe bevezetőjében Crossman utal Dávid Ben Gurion

miniszterelnök kijelentésére, aki azt mondta, hogy a per célja kiterjedt a világ előtt Hitler ter-
vét a zsidó nép kiirtására vonatkozólag. „Aki ismeri az izraeli jog alapelveit — írja Crossman — azt is tudja, hogy ezt a pert becsületesen fogják lefolytatni. S ha el is fog hangzani a halálos ítélet, nem fogják végrehajtani. Viszont aggasztó az a politikai keret, amelybe Ben Gurion ezt a pert beékelte.”

Crossman „szürke bürokratának” mutatja be Eichmannt, akinek nem voltak

saját elvei és akit egyetlen ambíció fűtött: minél magasabbra jutni a ranglétrán. „Ha az izraeliek nem találtak nagymennyiségű új bizonyítékokat, az izraeli vádhatóság nehéz helyzetben lesz: nehezen fogják tudni meggyőzni a világot arról, hogy az, amit ez a bürokrata csinált, döntő mértékben befolyásolta a Hitler által kiagyalt végleges megoldást.”

A PER MÁS LAPRA TARTOZIK...

A Háboker ünnepi száma Crossman állásfoglalásának szenteli vezércikkét. „Crossman szerint — írja a lap — ez a per sokkal többet árthat nekünk mint használhat. Mi fel akarjuk fedni az európai zsidóság katasztrófáját, a világ közvéleménye azonban erőfeszítéseinkben „törzsi bosszu” fog látni. Nyilván Crossman az a véleménye, hogy nincs jogunk ítélkezni Eichmann fölött. Annak idején, amikor elfogtuk Eichmannt, nem mondta azt, hogy nem volt jogunk elfogni őt. Ellenkezőleg, a Daily Mirrorban közzétett cikkében gratulált az izraeli hatóságoknak. Ugyilátszik, hogy Crossman szerint más lapra tartozik Eichmann elfogása és más lapra — a per. Véleménye szerint jobb lett volna, ha Eichmannt a helyszínen elintézik és ezzel pontot tesznek az ügyre. Crossman nem az egyetlen, aki ezt a nézetet vallja, mintahogy nem ő az egyetlen, aki a per megrendezését helyteleníti.”

AKIK FÉLNEK IGAZSÁGTÓL

„Crossman állásfoglalása — folytatja a Háboker — csak azt bizonyítja, hogy az Eichmann-per megrendezése világszerte félelmet és aggodalmat idézett elő. Ennek jelei Keleten és Nyugaton egyaránt megmutatkoznak: Keleten — mert nem tettek eleget saját kollaboránsaik felelősségvisszatérítésére, jóllehet tudták, hogy ezek segítettek Eichmannnak a zsidó nép kiirtásában. Nyugaton — mert tudták a méltóságokról, hallgattak és nem tettek semmit annak megakadályozása érdekében. A nyugati világ politikusai attól félnek, hogy ez a per igen kedvezőtlen színben fogja beállítani az akkori szabad világot. Ezért Crossman állásfoglalásában nem baráti figyelemzetést látunk, hanem akaratot arra, hogy megakadályozza az igazság napfényre hozatalát. Ugyilátszik, hogy ettől az igazságtól Crossman barátunk pont úgy fél, mint a mi elenségeink” — fejezi be cikkét a Háboker.

Az oroszok kezében a döntés

Genf (Reuter). — Az atomtilalmi konferencia ülésén David Ormsby-Gore angol fődelegátus kijelentette, hogy most az oroszoktól függ a konferencia sikere, vagy kudarca. A Nyugat által tett nagy engedmények következtében könnyen elérhető a megegyezés, ha az oroszok ezt akarják.

Szemjon Csarapkin, a szovjet delegáció vezetője, aki eddig alig szólt meg a március 1-ikén felújult tárgyalásokon, megígérte, hogy a következő ülésen, a jövő hét keddjén, választ ad a nyugati javaslatokra.

Amálek a vádlottak padján

Washington. — A világ közvéleményének esküdtszéke már meghozta ítéletét Adolf Eichmann ellen, mielőtt még bűnpere megkezdődött volna Jeruzsálem ben.

Eichmann, a hitlerista vágóhíd gonosz szelleme, a tömegkínzó, a népiro ki-mondhatatlan bűnököt követelt el az emberi faj fiai ellen. Akiben a humanitásnak csak egy parányi szik-
rája lobog, rémülettel borzad vissza bestiális bűnei-
től még mielőtt a vádlottak padjára ültetnék.

Ime, emberi formát öltve, Amálek ott ül a cellájában. Meg fog jelenni a törvényszék előtt és legalább négy hónapon át fogják fejére olvasni szörnyű bűneinek végtelen sorát. De az ítélet már meghozták ellene. Bűnösnek mondták ki. — Azok, akik még kételked-
nének, vessenek csak egy pillantást a napilapokba, ve-
gyenek kezükbe egy folyó-
iratot, vagy válasszanak ki egy könyvet a terebélyes Eichmann-irodalom listájából.

AZ 1-ES SZÁMÚ TEMA

Eichmann bűnössége a „rém-irodalom” egyes szá-
mátémája. Az összes szin-
dikátusok versenyre kelték, hogy minél több olyan in-
formációt tegyenek közzé,
amelyek leleplezik és elité-
lik őt. Soha nem volt még példa arra, hogy egy tör-
vénszéki tárgyalás előtt ennyi könyvet írjanak egy-
gonosz lélekről vagy főbű-
nről és hogy ilyen világsz-
erőn megállapítsák bűnös-
ségét. Többen vádolják és
átkozzák őt írásban, mint
az egész vad bandát együtt-
véve, amelyet felakasztot-
tak Nürnbergben. És ha
senki egyetlen szót sem hoz
fel méntésgére ez a hiá-
nyosság korántsem jelenti
azt, hogy elítéléssel visel-
tetnek vele szemben.

Igy tehát, amikor a cin-
kusok, vagy a jogi finomsá-
gokhoz ragaszkodó kullanc-
sok felvetik az idegesítő
kérdést: „Mire volt jó egy-
általán Eichmann elhurcolá-
sa és törvénszéki elé állítá-
sa?” — a választ már meg
is kapták. Hadd szerezzem
tudomást a világ arról a ha-
tártalan gonoszszágról, amit
eddig vajmi kevésbé fogott
fel és a keveset, amit tudott
röla igyekezett mielőbb elfe-
lejtetni, mert a téma kínos
volt.

Ha a bosszúálló, aki Eich-
mann nyomára bukkant Ar-
gentinában egyetlen golyó-
val végzett volna vele —
nyilván ez lett volna a leg-
egyszerűbb megoldás. A hir-
— 24 órára szünetet követ-
telt volna a világsajtóban,
de a közvélemény érdeklő-
dése azonnal visszaröppent

A fürdőruha

A régi Dágánja kolónián
a gyermekek egész nyáron
át Adám-kosztümben, anya-
szült meztelenül fürödtek a
közeli Kineretben. Egy na-
pott amerikai turisták ve-
tődtek arra s néhány hölgy
a lorgnonján keresztül cso-
dálkozva szemlélte a mez-
telenül viháncoló gyereke-
ket. Néhány hét múlva az-
után Amerikából nagy cso-
mag érkezett Dágánjára —
tele fürdőruhával. A gyer-
mekek csodálkoztak az ismeretlen holmi felett és sok-
kat mulattak, amikor el-
mondották nekik, hogy mi-
re használják azokat. Termé-
szetesen továbbra is mez-
telenül fürödtek.

Egyszer az egyik gyerek-
nek mégis fura ötlete tá-
madt: kihozott a raktárból
egy fürdőruhát, magára öltö-
tötte és így szaladt a többi
gyerek után. Eppen arra
ment az édesanyja, aki
meglepetve kérdezte tőle,
hová meg abban az öltözet-
ben? A gyerek héberül így
válaszolt: — Ani holéch Phibájés...
— megyek szegyélni ma-
gamat...
Irta: S. L. A. Marshall

Irta: S. L. A. Marshall

volna a kongói piszlicsári atrocitások, vagy affelé, hogy melyik nemzetnek sikerül először felepíteni egy embert a világűrbe és egyetlen író, vagy kiadó sem akadt volna, aki időt és pénzt szentelt volna Eichmann bűneinek alaposabb tanulmányozására.

MI GYUJTOTTA FEL A VILÁG FANTAZIAJÁT?

Sőt még ennél is tovább mehetünk. Ha Eichmannt szabályosan kiadták volna, ha az összes jogi formákat szorszállhasogató módon be-
tartják, a világ fantázia nem gyulladt volna fel és az újságírók száza a világ négy tájáról most nem siet-
nének Jeruzsálem felé. Eppen az a mód, ahogyan Eichmannt elfogták és erőszakkal megszóktették, okozott világszenzációt. Csak-
nem valamennyi Eichmann-
könyv a kitartó üldözésre és a merészen végrehajtott kidnappolásra fekteti a hangsúlyt. E szenzációk ke-
ret nélkül Eichmann bűne-
nek meséje, minden ször-
nyűségük mellett, 16 év el-
telével túlságosan elcsépett
lett volna a világ érdeklő-
désének ilyenmértvű felkel-
tése.

Felvetődik a kérdés, hogy miután az írónak egy egész serege már meghozta és megpecsételte ítéletét, amelyet a nagyközönség elol-
vashat és jóllehet tudomásul
vehet, vajon a nagyszabású
előkészületek után maga a
tárgyalás nem fog-e csaló-
cást okozni?

Kétségtelen, hogy április 11-e után, egy ideig, amíg a dráma lassan kibontakozik, a világ érdeklődésének reflektorfénye a színpadon marad. Maga a színjáték, a bibliai környezet, a bírák és a vádlók és a védők egy-
nisege, a fogoly megjelené-
se és viselkedése, a per em-
cionális hatása a Jeruzsálem
utca tömegére — mint-
ez kitünő anyag lesz a vi-
láglapok első oldalán.

Hogy tovább mi lesz, azt nehéz megjósolni. Izrael kormánya és népe a világ

zsidósággal és barátaival együtt azonban alkalmasint csalódik, ha arra számít, hogy ez a tárgyalás izgalomban fogja tartani a világot hallgatóságát az első naptól kezdve egészen az utolsóig, amidőn az ítéletet felolvassák.

KEVES MEGLEPETÉS VÁRHATÓ

Mert az olvasóközönség érdeklődése, amely olyan könnyedén száll egyik újságszenzációról a másikra, mint virágról virágra a méh — gyorsan elpárolog. A vád-
irat olyan szélesréti, hogy a tárgyalás valószerűen tovább fog elhúzódni, mint az első nürnbergi per. De Eichmann atrocitásainak rém-
regénye csak lassan, napról-napra fog kiszivárogni, míg azok, akik valóban tudni akarják, vehetnek egy folyóiratot, vagy egy könyvet és néhány óra alatt tökéletes képet alkothatnak maguknak az egészről.

Mivel fog Eichmann vé-
gezni?

És mi lesz a büntetése?

Eichmann magatartása a börtönben, saját írásai és csatlósainak, a parancsnoksága alatt lévő tömeggyilkosoknak a védekezése az előző tárgyalásokon — világszerte jelzik előre Eichmann védekezési vonalát: egyszerű katona volt, csak parancsokat és a kötelességét teljesítette, bármily visszataszító is volt az. Ezt a nyafogást már az unalomig hallottuk és ezáltal sem számíthatunk különösebb meglepetésre ezen a vonalon.

Egyébként Eichmann nem volt katona, csupán egy SS tisztviselő akit gyilkosságra békelték fel. Életében nem teljesített egyetlen nap katonai szolgálatot sem. Ami pedig azt a kérdést illeti, hogy Eichmannn halálra vagy életfogytiglani fegyházra ítélik — mi a különbség? Bizonyára vannak még bölcsek bírák Izraelben. De ebben az esetben még Salamon sem tudna olyan ítéletet hozni, amellyel ez a bűnös elnyerné méltó büntetését.

A Máramarosszigeti Egyesület kétéves eredményes munkája

Alig két éve annak, hogy a máramarosszigeti származásúak Landsmannschaft-
alapon szervezési munkájukat megkezdtek, s máris első helyre tornázták fel magukat. Az egyesület vezetősége sűrű időközökben ülészik, rendezvényei esemény számba mennek. „Máramarossziget” címen folyóiratot ad ki, s ami a leglényegesebb: pénzeket hajtának fel és azzal az arra rászorult szigetieket segítik.

A napokban hagyta el a sajtót az egyesület folyóiratának 6-ik száma, amelynek vezércikkét „Purim — pézszách” címmel Jehosua Reich írta. Az egyesület közszónti Berl Schnabelt, a szil-
geti származású neves költőt, abból az alkalomból, hogy végleges letelepedés céljából Izraelbe érkezett. Ugyanakkor közlik jiddis eredetiben a költő egy reprezentatív versét a „Jesive-Lieder” című kötetből.

Az Egyesült Államokban élő Jakob Rosenberg megható emlékeket közöl Hersch Leib Gottliebrol, a világhírű szigeti tréfacsinálól, aki — mint ismeretes — a cionista mozgalom előharcosa volt és a század elején dr. Herzl Tivadar anyagi és erkölcsi segítségével héberbetűs nyomdát rendezett be Máramarosszigeten, hogy annak segítségével cionista lapot indíthasson.

A lap közli dr. Márton Lajos tanulmányát „Hat zsidó

ujság Máramarosszigeten” címmel, ugyancsak közöl ma már történelmi jelentőségű fényképfelvételeket a máramarosszigeti zsidó élet fontosabb eseményeiről.

A nagy odaadással és buzgalommal szerkesztett számból kiemeljük még Giládi Dávid, Harmath Zoltán, Salamon Linka, Helen Reich, Katz Cipóra, Cvi Szarid (Fuchs) és Traubkat Miklós írásait.

A máramarosszigeti egyesület, amely pézszách előtt szép segélyakciót bonyolított le, beszédes bizonyítéka annak, hogy egy maroknyi lelkes csoport odaadó munkával kitünő eredményeket tud elérni. Az egyesület elnöke, alapítója, lelke és motorja Reich Jehosua, aki az izraeli közélet más frontjain is jelentős pozíciókat tölt be. A munkából kivész oroszlánrészt neje, Reich Helén, valamint testvérhuga Spiegelne Reich Chani, akik a szervezésben, pénzgyűjtésben és a rendezvények ke-
re érdekében tevékenykednek.

A szigeti egyesület munkája iránt igen élénk érdeklődést tanúsítanak a szélrózsa minden irányában élő máramarosszigeti származású zsidók, elsősorban pedig a máramarosszigetiek new-yorki egyesülete, amely több is jelentős pénzösszeget utalt át az új olék segítségére.

1961. IV. 2. Uj Kelet 3

szit
LASBA
veszünk
HOTEL
tengerpart
kéziratok
Matil
ghírű jiddis
özvegye,
él, pézszách
mos nagy-
ajándéko-
Asch muze-
atok egyre-
elent meg
Ezenkívül
vet is aján-
gy a muze-
Salom Asch
használt és
éjjegyzetek
attak egy
A rendőr-
égén letar-
Nir tel-
alót, akit
ak, hogy az
300 fontos
jövendelmi
viselőjének
céljából. A
teken, ügye
0 font óva-
szabadlábra
írásbíróság
ken további
szabítottá
al és meg-
rádolt Jic-
edelmi adó-
lati fogás-
nappal ez-
k le.
ésítők Izrá-
bach, a szó-
gtanács el-
ése Jack L.
égén az or-
A szójaér-
vezetői vi-
terében 43
intenek, a-
tanácsnak
80.000 ton-
t összesen
tékben, eb-
g 200 ezer
lni.
komája
Uj Gui-
A gui-
egy pa-
ai meget-
örzs tag-
erevők ál-
rázslatok
y nót. A
ranusított
tagadta,
sznót ad-
elva-
ronkonai-
glték és
c. Az an-
tóságok
ése sze-
at indult
bervöket
K. Mac-
szülöttek
velője el-
az sz-
ai által
int való-
gyulladás-
usvét
ban
ros, (Reu-
sténység
t vasár-
teken sok
ult végig
ükön Al-
archával,
követtek.
ia, német
okok es-
on heivet
elből jött
is. A
gyházban
eten na-
részt. A
rán be-
gyépteki
a óváro-
kerekén
vendég
össze.

Emberek, akikről beszélnek

Miből lesz a tojás?

Kövünk már van, most már csak vizet kell fakasztani belőle — mondotta Alexander Zarchin mérnök Ejlátban, az első vízvezető mű alapkövetési ünnepe után.

Zarchin a gyermekesen alacsonytermetű, 63 éves mérnök éveken át kilincselte Irodáról-irodára és könyörgött, hogy hallgassák meg találmányát a tengervíz megédesítéséről. Mire végül meghallgatásra talált és az illetékesek rádobáltak arra, hogy egy zseniális ötlettel állanak szemben, a kedves és jóhumorú mérnököt keserű idegrocsonkból keserű idegrocsonkba állították. Az anyag helyzetét megjavult azóta, a szállodai szobát, ahol feleségével élt évekig, háromszobás modern tel-avivi lakásra cserélte fel, de keserűsége azért megmaradt. Csak hogy most ez a keserűség nem elulról felfelé irányul a nagy gépezettel, szemben, hanem fentről lefelé morog Zarchin a „kis bürokratákra”, „Einsteinnek — mondja szerényen — nem voltak könyveik, a könyvölközést nem értik meg Einstein!”.

A vízvezető mű csak a kezdet volt, — mert — mondja Zarchin — még további vannak patentjeim amelyek olyan gazdaggá tehetik az országot, hogy a végén mi adunk kölcsönt Kennedynek. Most, hogy az egyik tervem megvalósult, a többi sorsa fölött siránkozom, mint az a gyerek, aki elvesztett egy piaszt és amikor kap helyette egy másikat, sir, mert most már kettő volna neki.

Zarchin, aki állami alkalmazott — a fejlesztési minisztérium mérnöke — az ördögtől sem fél és látszólag naivan, de nyilvánvalóan szántszándékkal odamondog egyet-mást főnökeinek:

— A vízvezető mű létesítéséről szóló szerződésbe — mondja — csak szép dolgokat írtak, mert ezt a szerződést a történelem számára csinálták. A paragrafusokat, amelyek engem hátrányos helyzetbe hoznak, külön szerződésben foglalták össze.

Zarchin az egyezmény értelmében 15 százalékot kap a patentját értékesítő Fairbanks amerikai vállalat hasznából.

— Remélem, hogy nem esapnak be, — mondja. — Egyelőre még nem vagyok milliommós, de azért a snorerek már megtaláltak. Ho-hó! Jönnék a snorerek urak a cédulákkal!

Rövid gondolkodás után, sunyi mosollyal az ajkán, Zarchin mérnök így folytatja: „A Fairbanks gyár azt állítja, hogy az emberiség jobb jövője érdekében épít a vízvezető műveket. De hát tudjuk, hogy miért megy a menyasszony a chupa alá. Az amerikaiak pénz akarnak csinálni. Nincs is abban semmi rossz. Van arról egy mirás, hogy az emberek egy napon elfogták a jécer hárt, a rossz ösztönt. Három napig béke uralkodott a világon, azután a negyedik napon meg betegedett egy ember és az orvos egy tojást írt elő neki, de nem volt tojás, mert a rossz ösztön nélkül a tyúk nem tojhat. Siettek hát szabadjára engedni a rossz ösztönt. Nem baj az, ha a Fairbanksot nem a humanizmus, hanem a pénz keresés ösztöne irányítja, a fő, hogy leveen édesvíz.”

— Mernék ír, most hogy híres ember lett, másképpen viselkedne önmagában szemben az emberek?

— Híres ember? Itt alig ismeri valaki a nevemet. Külföldön híresebb vagyok, mint itthon. New Yorkban bementem egy üzletbe, hogy

vegyek egy magnetofont, amelyre ki volt írva, hogy „ára 90 dollár”. — „Szükségem van egy számlára, a vám miatt, állítsa ki, kérem, Zarchin névre” — mondtam a kereskedőnek. — Rámnézett. „Az édesvízű Zarchin?” — kérdezte. — „Az” — válaszoltam. — „Akkor csak 60 dollár fizet” — mondotta a kereskedő. — Amikor megérkeztem Luddra, mutattam a vámíróknak a számlát hogy a magnetofon csak 60 dollárba került. — „Magát becsapták, jóember”, — mondtam a vámíróknak és megmutattam a katalógusban, hogy egy ilyen magnetofon csak 34 dollár ér. — Hát ennyi hasznom volt eddig a hirességemből.

Pantomim

— Sammy Davis Jr. helyett, aki megbetegedett, Sájke Ofir fog fellépni, — közölte a konferanárius és lelépett a pódiumról. Amiben nem is lett volna semmi különös, ha a konferanárius nem Dag Hamarskjöldnek hívják. Az illető, mint író és szindarabíró ismert. Egyesek arról ismerik, hogy az Egyesült Nemzetek főtitkára.

— Ez az UNO-tiszviselőki bankettjén történt, — meséli Sájke Ofir, — amelyen a főtitkár tölt be a konferanárius szerepét.

Sájke Ofir mint pantomim művész tett szert hírnévre Izraelben. Négy és fél évvel ezelőtt elhatározta magát, hogy megpróbálja a szerencsét Amerikában. Azóta nem volt kthon. Most egy hónapra jött, — de — mint mondja — egy, legfeljebb két év múlva visszajövök, véglegesen. Nem lehet sokáig idegkel bérni a new-yorki hercehurcát. New-Yorkhoz képest Tel Aviv a világ legbékésebb és legnyugodtabb városa.”

— Ha akarja, szívesen — válaszolta mosolyogva a stewardess — És tényleg együtt ültünk egész úton — a stewardess meg én.

egy bolond amerikai, aki minden repülőtéren kivált az automatánál egy 5 dolláros életbiztosítást a következő repülésre és amikor egészségesen megérkezőnk, diühög, hogy hiába adott ki 5 dollárt. Marlene meg én egymás mellett ültünk a repülőgépen és ő Izraelről mesélt nekem. Legutolsó utazásunk előtt a biztonság kedvéért megkérdeztem a stewardest hogy „együtt biztosított-e nekünk helyet?”

— Ha akarja, szívesen — válaszolta mosolyogva a stewardess — És tényleg együtt ültünk egész úton — a stewardess meg én.

Maung Maung

U Maung Maung, Burma új izraeli nagykövete abban különbözik más ázsiaiaktól, hogy nyúlánk és magstermetű és abban hasonlít hozzájuk, hogy sokkal fiatalabbnak néz ki koránál. 42 éves, de nyugodtan megfordíthatná a számjegyeket és 24-nek adhatná ki magát.

Ez első diplomáciai posztja: eddig uniformist viselt, tábormók rangban ő volt a burmai hadsereg kiképző parancsnoka.

Azt mondják róla, hogy hazájának egyik legkiválóbb katonája, különösen a partizan-harcoknak nagy szakértője. Először a japánokkal harcolt vállatve, hogy kikergesse Burmából az angolokat, azután az angolok segítségével a japánokat kergette és amikor végül Burma felszabadult és önálló lett, saját hazafainak fogságába került — ellenfordalmak három hónapon át tartották börtönben.

Izraelbe feleségével és öt gyermekével érkezett: négy lány és egy fiú.

— Feleségemnek — mondja a nagykövet — két akadémiai oklevele van és tanító Rangoomban. Nálunk a fizetések ugyanis nagyon alacsonyak és ha nagy a család, az asszonynak is segítenie kell. Nem tudom, hogy van ez maguknál, de nálunk a tanítókat is rosszul fizetik. Ha átértékelem, legfeljebb 200 fontot kap egy tanító nálunk. Szeretném, ha a feleségem itt is tanítana angolt, nem a pénzért, hanem, hogy megismerje az izraelieket. Ha nem fog tanítani, akkor beiratkozik az egyetemre és tanul valamit.

A nagykövet a multban kétszer járt Izraelben és barátságot tartott fenn a Burmában működő izraeli szakértőkkel is, úgyhogy ebben az országban több barátja van, mint a legtöbb izraelinek.

— Mi a világ összes népeivel jóban akarunk lenni, — mondja a nagykövet, — de Izraellel az más. Izrael az nemcsak papiros-barátság, hanem olyan érzés, hogy ami az enyém, az a tied és ami a tied, az az enyém és ha baj van, akkor gyere hozzám és ha bajban vagyok, jöjvök hozzád.

U Maung Maung csak nemrég volt bajban.

— Sán tartományban — meséli — ismét felittették fejüket a lázadók és engem küldtek ki, hogy megszervezzem a polgári ellenállást. Helikopteren utaztam faluról-falura, nem csak az-szinkék festék. 19. A-val a végén hógörgeteg. 21. Ekezetel héber csomagolás. — 22. A spanyol köztársaság utolsó elnöke volt. 24. ... king, kínai város. 25. Héber számértékben a. m. 80 - 30 - 300. 28. A mohamedánok évente kétszer megtartott főünnep. — 30. Amerikai író „Rip Van Winkle”, 32. Ekezetel dőgező ragadozó. 33. Vissza: Paul francia sebész és antropologus, (1824-1880) A modern antropologia alapítója. 35. Ekezetel héber részlet, egyén, egyed. — 36. Ady Endre szerelme, keverve. 40. Létezik. 42. Téli sport.

„Na, — mondtam magamban — ezekre is jó benyomást tett a központi kormányzat.”

Dr. Deutsch Ernő (Dison Aháron) 77 rabbi slosimjára

Negyvenhét éve annak, hogy megismerkedtem vele a tudós professzor Krausz Sámuel, pápai földije és volt tanára vendégszerető házában, az osztrák fővárosban. Mindjárt összebarátkoztunk és ifjú létünkre fél éjszaka röttük Bécs utcáit, miközben élénken taglaltuk a cionizmus és a magyar zsidóság problémáit.

Az első világháború idején Bécsbe vezényelték, ahol a katonai lelkesítő központban, mint magyar tábort rabbit

Dr. Deutsch Ernő (Dison Aharon) 77 rabbi slosimjára

osztották be. Mint a bécsi rabbiszeminárium végzetje, — amelynek élén egyébként rokona, prof. Adolf Schwarz állott — szinte természetesen volt, hogy szívvel-lélekkel csügött a cionista eszmén, hiszen az ottani zsidó diákság zöme a nemzeti mozgalomhoz tartozott. Nagyon büszke volt rá, hogy fiatal diák korában résztvehetett Herzl Tivadar temetésén Pfeiffer (Pap) Izsák rabbi-jelölt és Bokor Ármin, az első magyar nyelvű cionista lap szerkesztője társaságában.

Bécsben a háború első évében nemcsak magyar zsidó katonák lelki gondozása volt a feladata, hanem orosz-zsidó katonai fogolytáborokat is látogatott Alsó Ausztriában, amelyek részére hivatalból ő szerezte be a hagyományos zsidó tanulókat, mindenekellett a Misnát és a Talmudot. Pé-szách felé áthelyezték az olasz harctérre, ahol résztvett a híres Isozso hadjáratban. Velence tartományá-

ban Conegliano városába került, ahol megnyitotta a régi szép templomot, amelyet egész berendezésével áthoztak Jeruzsálembe. Csillag-ékszer ez a Jeruzsálemi Be-máale iskolában elhelyezett olasz kistemplom és szegény barátomat könyvgyi meghatotta, amikor néhány évvel ezelőtt Jeruzsálemben meghívták, hogy tartson beszédet abban a zsinagógában, amelyben annak idején mint fiatal tábort rabbi működött és melybe meghívta mindig a helybeli csekély-számu zsidókat is.

A háborúból visszatérve, először Karánsebesen, majd pedig Brassóban működött, mint rabbi. A kongresszusi zsidóság konzervatív szárnyához tartozott, rendkívül szerette a zsidó könyvet és emellett a cionista eszmének lelkes hirdetője volt. A kies fekvésű Brassóban híveivel nagyon megszerették, a miről jómagam is meggyőződtem egyszer, amikor lát-tam, hogy házában szim-chát tórokar, mint chatán-tóra hogyan fogadta a bál-boszokát, akik szeretettel vették körüli.

Nagy hatással volt rá szülővárosa Pápa, amelyben a Tóra tanulása egybefonódott a cionista eszmével, hiszen jesivája volt és emellett az első községekhez tartozott Magyarországon, ahová behatolt a zsidó állam eszméje. De életében a cionizmus nem jelentett frázist, hiszen, amint csak tehetett, két fiát elküldte Erec Jisráelbe s itt egyik mint egyetemi magántanár, a másik pedig mint katonatiszt tüntették ki magukat. Boldog volt, amikor a háború után, 1951-ben régi vágya teljesült és jómaga is feleségével együtt alijázhatott. Sajnos, hitvese nem-sokára rá elhunyt, ő pedig betegeskedett de mégis örült, hogy a Szentváros lakosa lehetett, ahol az első időben tanított és később pedig tanulmányainak élt.

Barátainak és tisztelőinek nagy száma a családdal együtt gyászolja ennek a kiváló rabbinak elhunytát.

Dr. Bató Jomtov

A helyszínen fogják eltemetni Bár-Kochba harcossainak földi maradványait

Av hó 15-ikén teszik le a sirelki alakövet a judeai sivatag barlangjában

A hadsereg szóvivője közli: Dávid Ben Gurion hadügy-miniszter bizottságot nevezett ki Slomo Goren ezredes, tábort főrabbi vezetésével annak megállapítására, hogy a judeai sivatagban legutóbb talált emberi csontvázak Bár Kochba harcossainak földi maradványai-e. A bizottságnak az is feladata volt, hogy megfelelő helyet jelöljön ki a csontok eltemetésére.

A vizsgálat levezetése után a bizottság megállapította, hogy az úgynevezett levítár-barlangban talált emberi csontok minden valószínűség szerint a Bár Kochba felkelés során elmenekült és ott elrejtő-zött zsidó családok tagjainak földi maradványai. A bizottság azt javasolta, hogy hagyják a csontvázakat ott, ahol találták s ott építsenek emlékművet, amely a nemzedékünk és a Bár Kochba közötti kapcsolatot szimbolizálja.

A miniszterelnök csatlakozott a bizottság tagjainak véleményéhez és a javaslatokat az államelnök-höz továbbította. Az államelnök elfogadta a bizottság jelentését és a maga részéről azt kérte, hogy az emlékmű alakövet Av hó 15-én tegyék le, mert a talmudi hagyományok szerint ezen a napon temették el Bétár hősi halottait, akik Bár Kochba harcossai voltak.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

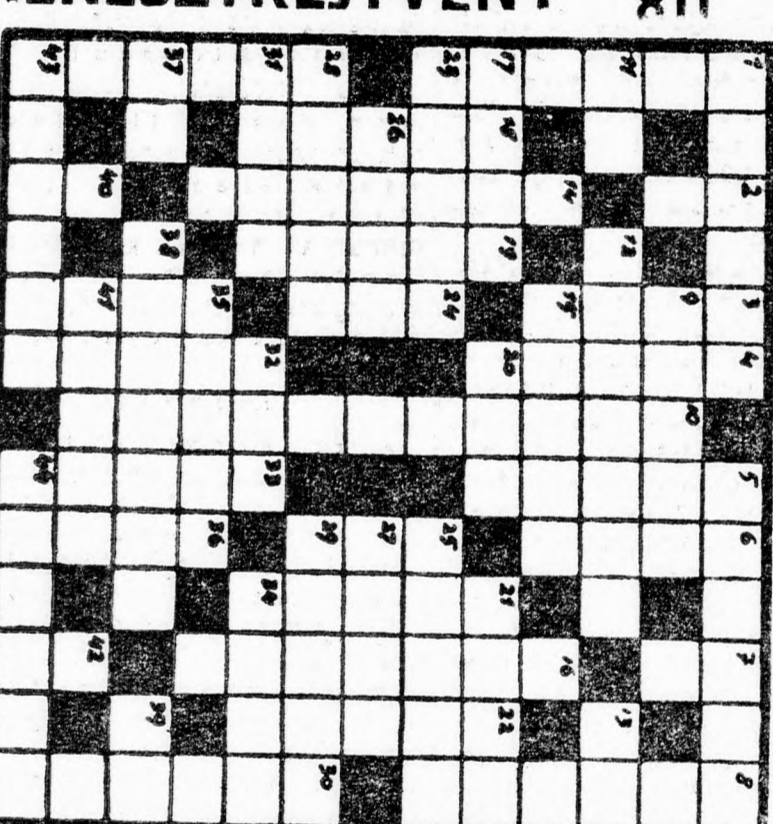
— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

— Ha reb Elje levág egy csirkét, az tovább jár, de ha megjavít egy órát, az áll.

KERESZTREJTVÉNY 811

Vízszintes: 1. Izraeli színes, szingagató és rendező. 5. Arab diktátor. 9. Francia város, a hajdani Burgundia fővárosa. - 11. Egy francia közmondás szerint ezt keresd mindenben. 12. Orosz író „A Csendes Don” 5-ik kockában duplahangzó. 13. Gyilkol. 15. Beesap, harmadik kockában duplahangzó. 17. Héber hónap neve. - 20. Héber idegen, zsidó hitre át-ber lesben áll. - 23. Hindu fizikus, aki a Compton hatással rokon fényoszórású jelenséget fedezte fel. - 1930-ban Nobel-díjat kapott. 25. Nem vers. 26. Héber női név. 27. Peru fővárosa. - 28. Nobel-díjas orosz író „A szerelem szentsége”. 29. Gyula, magyar író, 1876-1932. Korának egyik legkiválóbb novellairója, „Leiki kalandok”, stb. - 31. ABA Ezen elődje a miniszteri székben. 32. H. M. A. 34. Erős a szándéka. - 35. A gyűrűsférgék egyik osztályába tartozik. - 37. Vés. - 38. Átváltozó művész, villámgyorsan átöltöző artista. - 39. A Ludolf féle szám. 41. Vissza: a Száva mellékfolyója. 43. Csirázott és péppé zúzott árpa, amelyet a szeszgyártásban használnak. 44. Észak-Amerika és Ázsia között a Jeges tenger és a Csendes óceán összekötő tengerszoros. Függőleges: 1. Nemzetközi terület Északnyugat Marok-

kóban, a csempészek egykori paradicsoma. 2. Zokog. 3. Latin szag, illat. 4. Mindenség. 5. Theodor a századforduló világszerte legkiválóbb sebésze, berni orvosi Nobel-díjat kapott, harmadik kockában duplahangzó. 6. Pozitív töltésű elektróda. 7. Az Új Kelet filmkritikusanak monogramja. 8. A róla elnevezett családba tartozó növényneveltség. 10. A Mápaj dinamikus főtitkára, teljes név, harmadik kockában duplahangzó. 14. Altató és kis adagokban megnyugtatószer. Az epilepszia hatékony gyógyszer. 16. Szovjet diplomata. 18. Attetszö égszinkék festék. 19. A-val a végén hógörgeteg. 21. Ekezetel héber csomagolás. - 22. A spanyol köztársaság utolsó elnöke volt. 24. ... king, kínai város. 25. Héber számértékben a. m. 80 - 30 - 300. 28. A mohamedánok évente kétszer megtartott főünnep. - 30. Amerikai író „Rip Van Winkle”, 32. Ekezetel dőgező ragadozó. 33. Vissza: Paul francia sebész és antropologus, (1824-1880) A modern antropologia alapítója. 35. Ekezetel héber részlet, egyén, egyed. - 36. Ady Endre szerelme, keverve. 40. Létezik. 42. Téli sport.

NYEREMÉNYKÖNYV Gervai Sándor: Anát istennő virágai

ÚJ KELET

REJTVÉNYPALYAZAT-SZELVENY 811

Név:

Cím:

808. SZÁMU REJTVÉNY MEGFEJTESÉ

Vízszintes: 1. NEKTAR, 5. LOUVRE, 12. LAKONIA, 38. ALASZKA, 43. PATAKY, 44. ROZMAR.

Függőleges: 1. NELSON, 8. EIFFEL, 10. ROBERT FROST, 14. PIKADOR, 16. ROBESON, 28. PANSIP, 30. KACZER.

Lampel Lapid Tamás

Lampel Lapid Tamás

Lampel Lapid Tamás

Lampel Lapid Tamás

ZENEÉLET

Gina Bachauer orosz sorozata

A Filharmónikus Zenekar görög származású vendég-zongoristája különböző zenekarok esteken három orosz koncertművet játszott, te gyük hozzá, hogy az utolsó 100 évnek, Brahms 2-ik versenyt kivéve, legnépszerűbb zongorakoncertjeit: Csajkovszkij 1., Rachmaninov 2. és Prokofjev 3-ik versenyt. Hármukat mintegy 20-25 év választja el egymástól és így jelzőkölve az orosz zene fejlődésének, mely Prokofjev halálával nem állt ugyan meg, de nem is mutat fel semmiféle fejlődésnek nevezhető változást. Századunk zongoraverseny irodalmában elsőnek tulajdonképpen Sztravinszky és Bartók hoztak lényegbeli stílusváltozást, hacsak Arnold Schönbergnek a mai napig is nehezen megemészthető rokonművét nem számítjuk az úttörők közé. Száz év alatt alig változott a zongorakoncert jellege, mint műfaj: kisebb-nagyobb határok között mozog a szólóhangszer és a zenekar egymáshoz való viszonya, sőt magának a zongorának szerepe is, mely Sztravinszky-nál és Bartók-nál olykor ütőhangszerjellegűt ölt, — de amellett megmaradt büszkén uralkodó királynőnek, melynek a zenekar bármily erősen törekedett is önállóságra, mégis hű alattvalója maradt.

Csajkovszkij bőven ömlő, füllemázó, szivbehatoló dalai hatottak késői követőire, Szergej Rachmaninovra is, aki miután első versenyevel csúfosan megbukott, hosszú ideig oly súlyos alacsonyrendűségi

komplexumokkal küzdött, hogy alapos pszichiátriai kezelés volt csak képes meggyógyítani. Mint a pszichoterápia első diadalmos győzelmét „termelte” 1901-ben a páratlanul népszerű 2-ik, c-moll versenyt. Tulajdonképpen ennek köszönheti szerzője, maga is fenomenális zongorista (ezt a művét a budapesti Vigadóban is előadta, saját zongoráján, melyet mindenüvé magával vitt!), világhírű, a nem kevésbé híres cisz-moll prelűdön kívül, Pátosza, dallamainak behelzőleg melegsége, a mű remek lendülete indokoltá tette népszerűségét, mely mai napig is alig-alig csökken. — Az újabb orosz irodalom kimagasló egyénisége, Szergej Prokofjev (1891—1953) 3-ik versenye az öt közül, melyet irt, a legkedveltebb. Maga a szerző több mint tíz esztendőig hordozta témáit magában, illetve azon nagyon különböző korábbi műveiben is feldolgozott témákat, melyeket aztán belegyúrt a 3-ik koncertjébe. Megközelítőleg sem oly forradalmi ötleteiben, kivételében, harmonizálásában, mint Sztravinszky vagy Bartók koncertművei, de rendkívül erőteljesen, tudatosan fordul szembe az utóromantika túlzásaival, olykor ál-pátoszával és tárgyilagosabb, áttetszőbb, tömörebben fogalmazott nyelvezetet használ. A lassú tételét változatos Prokofjev ragyogóan szellemes, amellet líraián átértett, kitűnő formaérzékét mutatja, míg a finálé orosz tematikájával

Jeruzsálemi krónika

Tűz a frigyszekrényben

Az alább közölt szép legendát a múlt század közepén Ludwig August, Frankl bécsi író és orvos jegyezte fel, több más legendával együtt, Damaszkusztól Jeruzsálemig című, híressé vált művében.

Jeruzsálemben az a szokás, hogy a templomszolga a péntek esti kidushoz hazaviszja és csak ezután kimenetnek a Hav dalához hozza vissza. Ez a szokás egy régmúlt, különös eseménnyel van összefüggésben.

Egy péntek este a Talmud Tóra templom szolgája nyugodtan hajtottá az olajra a fegyvert, de egy ismeretlen felrúgta a lábából. Az idegen azt parancsolta neki, hogy menj haladéktalanul a templomba, mert a frigyszekrényben, ahol a Tóra-tekercseket őrzik, tűz lobog. A szolga rémülten sietett a templomba, kinyitotta a frigyládát, de tüznök nyoma sem volt. Ezzelvetve ellenben, hogy az üveg bor, amelyet a péntek esti áldásmondás után ott elhelyezt, elmozdult a helyéből. Egy felkeltette gyanúját. Kiemelte az üveget a frigyszekrényből és az örökzöld gyenge fényénél megállapította, hogy az üveget kicsérítették.

Tartalmából most kiöntött néhány csepp, s akkor rémülten látta, hogy az üvegben nem bor van, hanem vér. Azonnal megsemmisítette az üveget és egy másik, borral telt palackot tett a helyébe. A frigyládát gondosan bezárta, s újra aludni tért.

Alig vette kezdetét másnap reggel a szombati Istentisztelet, megjelent a templomban a jeruzsálemi Pasa, a görög kolostor püspöke s velük sok muzulmán és görög pap és katona.

templom minden zegér-zugát. Miután azonban semmit sem találtak, egy görög férfi a frigyszekrényre mutatott és azt kiáltotta: „Ott majd megtaláljátok!”

„Az összegyűlt ájtatosok azon rendkívül izgalom vett erőt, csak a templomszolga volt nyugodt, mert hiszen ő tudta, miről van szó.”

A Pasa emberei felnyitották a frigyszekrényt s megtalálták a törtekercsek mellett az üveget.

„Egy keresztény gyermek vére van az üvegben, megölték,” — kiáltotta a görög.

A püspök kezébe vette a palackot, s a főrabbihoz fordulva kérdezte: — Mit tartalmaz ez az üveg?

— Bort — felelte a rabbi.

A püspök egy ezüstserleget vett ki a frigyszekrényből és színtülig töltötte. Hébrón szőlőlőből préselt, aranylőt, illatos bor folyt át az üvegből az ezüstserlegbe. Aztán a Pasának nyújtotta a serleget, majd körbe járt, hogy mindenki meggyőződhessen tartalmáról. A püspök bocsánatot kért a főrabbitól az Istentisztelet megsértéséért, egy hazug ember szedte őt rá és a görög férfira mutatott.

A Pasa haragjában kirántotta a törét és le akarta szúrni a gonosztevőt; de a püspök ezekkel a szavakkal fékezte le:

— Ne szentségtelenség meg Isten házáat egy áruló vérvél!

Mikor elhagyták a templomot a görög töredelmesen bevallotta, hogy egy vérral telt üveget helyezt el előző este a frigyszekrényben, s nem tudja megérteni, mi módon tűnhetett el az onnan. A Pasa erre még jobban felbőszült és törével keresztülzúrt.

Fordította: Szenes Erzsébet

A szerző remek humorát tükrözteti vissza.

Gina Bachauer nem csak ragyogó zongorista, de kimagasló művészetiség is, aki éppoly szuverénül, főlényesen, magabiztos tökélyvel kezeli hangszerét, mint ahogyan a zenei anyagot a maga képére gyurja át. Hatalmas testi méreteinek megfelelően, kifejezése is grandiózus, — a kettő nem szükségszerűen jár együtt, de Gina Bachauer-nél szinte természetesen találjuk. Magától Prokofjev-től sem lehetett lenyűgözőbb kivételben hallani 3-ik versenyt, mint ezáltal művésznőnkől. Bámulatos természetességgel, könnyedséggel gördülnek futamai és gyönyörű billentésének sajátosságai közé tartozik, hogy szinte ugyanolyan karlendülettel játssza a fortét, mint a piánót, aminek következményeként gyönyörű piánó is mindig rendkívül teltek és bársónyi légyságuk ellenére lefojtott erőteljén áthatva, tömören hangzanak. — Fenségesen kömpölyögtek az akkordok a Csajkovszkij-verseny 1. tételében, s ha a művésznő előadása nélkülözötte is talán a szerző érzelmesebb páthozát és tartózkodóbban, gyöngéd lírával játszotta a 3-ik tételt, erős művészi egyénisége teljesen meggyőzőt felfogása helyességéről. Ugyanígy előkelően, finom érzelmességgel, tartózkodóan játszotta, gyönyörű hanggal és rendkívül nagy vonalúsággal a Rachmaninov-versenyt is, lemondva mindennemű virtuóz külsőségre.

Gina Bachauer mindhárom versenyyel páratlanul mély benyomást tett viharosan innepelő közönségére, s minden alkalommal egy-egy ráadásal hálálta meg az ovációkat. Egyik koncertjén Muszorgszkij „Képek egy kiállításról” című sorozatából játszott részletével igazolta, hogy korunk legnagyobb előadóművésze közé sorolható. Sajnáljuk, hogy az egyik műsorra hirdett Beethoven c-moll versenyt, bizonyára, mivel egyidejűleg két másik zenekar is műsorára tűzte ezen a héten, nem játszotta. Nagyon fájtalatuk azt is, hogy nem adott Tel Avivban szólóestet.

A 8-ik bérleti sorozaton mutatkozott be a fiatal, 36 éves kanadai karmester, Irwin Hoffman, aki igen jó benyomást tett határozott, bár kissé túlszélesen kiütő mozdulataival, muzikalitásával, izléses elképzelésével. Sibelius 2-ik szimfóniáját igen poétikusan tolmácsolta és a zenekar is nagyon fegyelmezetten szólt keze alatt. A népszerű rendkívül Salom Ronly-Riklis vezényelte. Műsorán a Bachauer-számon kívül Mozart g-moll szimfóniája és részletek Sztravinszky „A tündér esőkiája” című balettenéből állottak.

Mozart-est

A telavívi Múzeum kamarazene-estje erősen szenvedne a Filharmónia fokozott iramú tevékenységétől, mert tagjai elfoglaltságuk miatt alig jutnak hozzá, hogy még a muzeumi koncertekre is előkészüljenek. Hétfőn a már korábban megtartott Mozart-estet ismételték meg az Uj Izraeli Vonósnégyes (Tál-Juvál-Steinberg-J. Menze), valamint Fenyves Alice (brácsa) és a kiváló fiatal kürtös, Pierre del Vesovo közreműködésével. Másorukból a kürt-ötöst (K. 407) és a B-dúr négyest (K. 589) hallottam. Az elsőben a vonósok kisebbségi érzésben látszottak szenvedni, mert a kürtöt csaknem mindvégig csupán tiszteletteljes távolságból kísérték. A B-dúr négyes csiszolt kivételben, gondos kidolgozásban, bár még nem eléggé átszellemlyt és hangzásban sem eléggé összeolvadva került előadásra.

Micsoda világ!

Torrés Campalans csodálatos élete

Max Aub ismert spanyol író, negyven sikeres könyv szerzője. Régi barátja Picassonak, Malraux francia kulturális miniszternek és más művészeti nagyságoknak. Senki sem csodálkozott tehát, hogy éppen ő vállalkozott rá, hogy megírja Josep Torrés Campalans, a nagy katalán festő életregényét. Campalans, mint a könyvből megtudjuk, nem csupán barátja, de tanítómestere is volt Picassonak.

Ime, hogyan írja le Aub, a Mester érdekes életpályáját: Torrés Campalans 1886 szeptember 2-án született Mollerusában, Lerida tartományban. Katolikus-anarchista volt és mert Spanyolországban a hatóságok nem jó szemmel nézték politikai ténykedéseit, Párisban kerestett menedéket. Itt került megint össze Picassoval, aki már Barcelonában, nehéz napjainak társa volt és Apollinairehez, a költőhöz is meleg barátság fűzte.

Egyike azoknak, akik a kubista irányt kezdi propagálni a festészetben. Közben politikailag is foglalkozik és tevékenyen részt vesz a „L'Anarchie” című lap szerkesztésében.

Csak 1906 és 1914 között fest és valamennyi vászna ebből a korszakból származik. A háborúban Mexikóba megy és itt nyoma veszt. Csak 1956 körül kerül elő megint és amikor megkérdezik, mit csinált Mexikóban, így felel:

— Gyerekeket. És valóban, mint kiderül, hatvan törvénytelen gyereke van indíján náktól. Max Aub utánajárt ennek az elvesztett korszaknak is érdekes történeteket mesél a festő mexikói életéről. Ezután már csak két év van hátra: 1958-ban a nagy festő visszaadja lelkét teremtőjének.

Aub könyve először Mexikóban jelent meg, album formájában, számtalan reprodukcióval, melyek a Mester legsikerültebb alkotásait mutatják be. A könyv, mint a kritika kiemeli, nem csupán érdekes és hiteles életrajzi regény, de az egész jelenkori festészetnek átfogó panorámája. Egyes kritikuskok ugyan bizonyos pontatlanságokat véltek felfedezni a festő életének adatai tekintetében, de az ilyen megbecsülhető.

A nagy sikerre való tekintettel, már fordítják a könyvet angolra és franciára. Párisban a legelőkelőbb kiadó, a Gallimard bejelentette, hogy az ő kiadásában kerül rövidesen piacra a mű.

Röviddel a könyv mexikói megjelenése után, kiállítás is rendeztek ott, Campalans rajzaiból. Jelen volt mindenki, aki számít Mexikó kulturális életében, de az Egye sült Allamokból és máshonnan is sokan jöttek el. Akadtak, akik Campalans személyes barátságával kérkedtek, mások anekdotákat meséltek életéből, vagy azon képeiről ábrándoztak, melyeket külföldi gyűjteményekben láttak.

Az első vásárló az Egye-

sült Allamok mexikói kultúratiszja volt. Ez azután valószínű vásárlási hisztériát váltott ki és fél órán belül valamennyi rajz, méssés árakon kelet el.

Csak miután a kiállítás szerzője, Max Aub az életrajzról beszélt a vételárakat és kijelentette, hogy tehetséges, fiatal festők segítségével összeget fordítja a befolyt összeget, kezdte meg sajtókonferenciáját, melyen, mint előre közölte, meglesz részleteket fog felfedni a nagy művészlőr.

Az író nem tulzolt ígéretekben, amit között, minden várakozást felelt. Elmondta ugyanis az életrajz-író, hogy Josep Torrés Campalans nevű festő sohasem létezett és úgy személye, mint különös élete, az ő fantáziájának szüleménye. Ami a könyvben közölt reprodukciókat és a kiállított

és magas áron eladott rajzokat illeti, azokat ő, Aub csinálta, aki bizony még mint műkedvelő is nagyon gyenge a festészetben.

Picasso maga is be volt avatva az egész viccebe és ő nevetett a legjobban az amerikai sznobokon. Ami pedig a kritikuskokat illeti... megkérdeztük az egyiket, hogyan vélekedik most, a könyvről és festőről irt bírálatáról?

Az illető angol, így hát nyugodtan vállalt vont:

— Azt irtam, hogy Aub könyve nem csupán egy festő életéről tájékoztat, hanem értékes adalék az egész modern festészet megismeréséhez. Hát nem volt igazam? Nem találja, hogy mindez valóban rendkívül jellemző az egész modern művészetre?

L. Láng

NAPRÓL-NAPRA

Zárcsin és Bodrov

A Zárcsin mérnök által feltalált vízvezető üzem alapkövetésén Ejlátban az államelnök és az amerikai vendégek szónokiata után végre maga Zárcsin mérnök is szóhoz jutott, de rövid időtelében a 12 éven keresztül folytatott küzdelméről egy szóval sem emlékezett meg. Ennyi ideig tartott, a míg korszakalkotó feltalálásának, a tengervíz sótlanságának az illetékes körök megnyerte. Mikor az újságról utána erre vonatkozólag faggatták, az idős mérnök kedves ironiával mondotta:

— A feltaláló életében három időszakot különböztetnek meg. Az elsőben az emberek kijelentik: mit akar ez az örlött? A másodikban az emberek kissé hitetlenkedve, nem nagyon meggyőzve állapítják meg: Talán. A harmadik időszak-

ban, amikor a felállított gépezet már működésben van, mindenki kijelenti: hát ez is kunszt, az egész dolog nagyon egyszerű.

A vendégeknek feltűnt, hogy Zárcsin mérnök a jelenlevő Bodrov orosz követel: hosszasan elbeszélgetett. Az eredetileg Oroszországból származó Zárcsin mérnök erről az újságrólknak ezt mondotta:

— Nem a találmányomról, hanem az oroszországi antiszemitizmusról beszéltem a nagykövettel. Az Oroszországban betiltott zsidó lapok és a zsidó kulturális élet hiánya miatt paraszkoztam neki. „Még-mondtam neki azt is, hogy nem is az oroszokra haragszom, hiszen ők aszerint cselekszenek, ahogy ezt nekik a kommunista zsidók előírják.

A régi héberek színvaksága

A régi héber nyelvről tartott érdekes előadást a múlt héten Rabin professor, az egyetem ismert nyelvésze a jeruzsálemi országos Tnách kongresszuson. Sok humorral vegyített előadásában a professor a hallgatóság nagy csodálkozására elmondta azt a felfedezését, hogy régi héberek, — amint az a Tnáchból kitűnik, — még

tízféle szint sem ismertek. Nem csoda tehát, ha több keresztény bibliakutatónak az volt a felfogása, hogy a régi héberek színvakok voltak.

— Bizonyos — állapította meg a professor, — hogy a mai divatdama sokkal sokkal több szint ismer, mint amennyit annakidején a Tnách tudósai ismertek.

Faure ígérete

Edgar Faure, az Izraelben vendégségben járó volt francia miniszterelnök egy régebbi parlamenti választás alkalmával, mint képviselőjelölt a választók bizalmát kérte.

— Miért szavazzunk éppen Önre, aki nem is a me-

gye szülöttje? — kérdezték tőle több oldalról.

— A születési helyét az ember nem maga választja meg, — mondotta erre a volt miniszter, — ezzel szember megígérem, végrendeletben meghagyom, hogy itt temessenek el.

Csak hajadonfőn

Ráv Jozsef Káháneman, a világhírű bné-bráki „ponyivezi jesiva” vezetője, nemrég jött haza Amerikából. Egy ismert los-angelesi mecénástól ezalkalommal nagy összegű adományt kapott. A reformra hajlamos adakozó

azonban kikötötte, hogy az összegből csak olyan tanítványt kell emelni, amelyben a gyerekek hajadonfőn tanulnak.

A rabbi kísérei nagyon csodálkoztak, hogy a rabbi az adományt ilyen feltételek mellett hajlandó volt elfogadni. Káháneman rabbi azonban titokzatosan csak ennyit válaszolt nekik: majd otthon megmagyarázom.

Ráv Káháneman a napokban végre elárulta, hogy az adományból nevelőintézetet épít, — leányok számára.

A választások biztos előjele

Honnan tudom, hogy a választások küszöbön vannak? — mondotta az egyik újságról a héten kollégájának, — onnan, hogy a Máj-párti Jozseftal munkaiügyi miniszter kijelentette: „Az izraeli adóterhek kibíratlanok.”

Hárman egy csónakban...

A „csónak”, az ivrit adások 25 éves jubileumát ünneplő Kol Jiszráél keddi esti zene-és énekkari díszhangversenyén három „kormányos” irányítása mellett siklott a hangok hullámain: Micháel Taube Haendel „Hallelujá”-ját és Pnina Salzmannel mint szólólistával Beethoven c-moll zongoraversenyét vezényelte. — Karel Salomon rendkívül hangulatos zongoradarabjának: „Egy éj a Kanadában” zenekari feldolgozását, míg Gary Bertini Morton Gould amerikai zeneszerző szimfóniáját mu-

tatta be. — Meghatottan hallgattuk ezen az estén a rádióban a Hábima nagyszonyját, a közreműködő Chana Rovinát énekelni.

Pataki László
Filharmónikus Zenekar:
Tel-Aviv: Április 3., hét-
től: 9. sorozat, 1. est; — Április 4., kedd: 9. sorozat 2. est.

Jeruzsálem: Április 5., szerda, 7.
Az elmúlt heti „Zeneélet”-ben közölt fénykép Vera Little operaénekesnőt ábrázolja és nem Conchita Gastont.

ALEXANDER PARDY VISSZATÉR

Írta:
Theodor Glasscheib
REGÉNY

14

Egy reggel kitérték az indulást. Előtte Alexander néhány bajtársával az egyik közeli kávéházban éjszakázott.

— Vigye el az ördög! — kiáltott fel minden elfogyasztott pohár után. Richter, a muzsikus, aki nem szerette az italt, homlokát ráncolva hallgatott.

— Hol van egy zongora? A királyságotat egy zongoráért!

— Melyik királyságot akarod érte adni? — kérdezte Alexander.

— Csehországot!

A sarokban észrevettek egy kopott zongorát.

Richter fel akarta nyitni, de zárva volt. Valaki felugrott és egy bajonettel felfeszítette a fedelét.

Richter óvatossá volt és a főpincért hívta.

— Novotny vagyok — mondta a feketekabátos ember. — Mit óhajtának?

— Julius Richter önkéntes — megengedi, hogy játsszam valamit?

— Magától értetődik — hangzott a válasz.

Richter leült és a Wacht am Rhein első ütemét játszotta.

Két taktus után Novotny megragadta a karját:

— Önkéntes úr, nálam nem lehet porosz dalokat játszani! — kiáltotta idegesen. És maga ne ajánldokozgassa el Csehországot...

Richter sértve érezte magát, már-már botrányra kerül a sor, ha Alexander nem veti közbe magát.

Karonragadta a barátját és hazakísérte.

Alexander hajnalban kínzó fejfájással ébredt.

Az alkohol hatása volt. Fejét a vízcsap alá tartotta, mire nagyokat tiüsszentett. Aztán megrázta Richtert:

— Felkelni, indulunk a háborúba! — kiáltotta jókedvűen.

Richter dörmögött valamit és tovább aludt.

— Megy már a vonat — mondta Alexander és lehúzta Richtertől a takarót. — Ha visszamaradsz, katonaszökevény leszel, hadbírótság elé állítanak és halálra ítélik.

Barátja most már felriadt.

— Bár hazafiúi kötelességem volna életben maradni, de hát legyen! — ezzel kiugrott az ágyból.

Pillanatok alatt öltöztek fel, vad rendtelenségben hagyták vissza a szobát, aminek bérét még tegnap kiegyenlítették — és az utolsó pillanatban értek be a kaszárnyába. Hamarosan elindultak a Rathhausplatzra, ahol már két másik század várta őket. A három század alkotta Alexander zászlóalját.

A bevonulózás simán, gyorsan bonyolódott le.

Minden marhavagonba negyven ember került. Altisztek harmadosztályon, a tisztek a századosi rangig másodikon, a magasabb rangúak pedig elsőosztályon utaztak. A katonazenekar a „Vöglein im Walde”-val kezdte és zúgó indulókkal folytatta. A pályaudvar zengett az énektől. A katonavonat lassan mozgásba lendült.

Alexander csak délfelé, a preraui rendezőpályaudvaron találkozott össze Richterral.

— Gyászindulót komponáltam — mondta, mintha egy bécsi utcán beszélgetnének.

— Kinek? — kérdezte Alexander.

— Az eljövendő hősöknek. Egyébként, mi a véleményed, meg fogjuk nyerni a háborút? Én azt sem tudom, tulajdonképpen miért háborúzzunk?

Mert meggyilkolták a trónörökös-párt.

— Szamárság! — kiáltotta Richter. — A németek akarták a háborút.

— Barátom, ha nem vigyázunk, ilyen beszédekért golyót fogunk kapni, még mielőtt a frontot elérjük — felelte Alexander.

*

Napokig futott velük a vonat. Az egész vidéket már hó takarta. Vad hideg ereszkedett le a tájra, terhes, sötét felhők takarták el az eget. A szerelvény egyszerre nagyot zökkent és hirtelen megállt. Harsány kiáltások hangzottak:

— Kiszállni!

Megkezdődött a menetelés. Teljes menetfelszerelésük terhe alatt a katonák a fagy ellenére erősen izzadtak. Az út a végtelenbe nyúlt, senkire sem tudta: hova, meddig mennek? Détáját messziről füstgolyókat vettek észre, azt hitték, hogy egy faluhoz közelednek. De tévedtek. Robbanó srappellek füstjét látták. Tehát, nem messze voltak a fronttól. Alexander arra gondolt, a zászlóaljtalán azonnali támadásba akarják bevetni. A katonák kínjukban vicceket meséltek, egyre disznóbbakat. A tisztek helyeselték!

— Nem baj, csak mondjátok disznóságokat, ez emeli a hangulatot.

Várakozásuk ellenére, mégis egy faluba érkeztek be. Ugy feküdt ott csendesen, behavazva, mint a mesében. A parancsnokság pihenőt rendelt el és megkezdődött a bekvártélyozás.

Kitűnt, hogy a falu összes férfiai katonák voltak valahol távol szolgáltak. A faluban csak lányok, asszonyok, gyerekek és aggyastánok maradtak vissza. Ez felbátorította a szoknyavadászokat. Egy óra múlva, a beszállás után, már jöttek a panaszok. A jegyző jelentkezett a parancsnokságon és

tiltakozott a katonák közönséges viselkedése ellen.

A jegyzőt előbb kidobták, de amikor a lelkes is panaszkodni jött, napiparancsban hirdették ki, hogy a falu lányait és asszonyait zavarni tilos.

Alexander századában az őrmester külön beszédet tartott:

— Ti kurafik, hát mit gondoltatok. Ferenc József császár öfelsége talán csak azért küldött ide benneteket, hogy a lányokat az ágyra fektessétek és szifilisz kapjatok? — Megszólított egy katonát:

— Hé! Tudod mi az a szifilisz?

A katoná vigyázzállásba merevedett:

— Őrmester úr, alázasosan jelentem, nem tudom.

— Hát vegyétek tudomásul, hogy a szifilisz — mondta az őrmester fenyegető hangon — rosszabb a koleránál, a pestisnél. Mert a lumpolásból, a szoknyavadászokból ered. Valóságos pokol. Ide fogtok kerülni mind, ha nem fogadok szót. Hagyjátok békén az asszonyokat. Aki szifilisz kap, el van veszve, véretek, testetek megrohad, aztán már hiába mondjátok a Miatyánkot. Most pedig oszolj!

A faluban volt egy fűszerüzlet, ahol a katonák, szórakozásból is, minden felesleges dolgot összevásároltak. Színes ceruzákat, képes levelezőlapokat, főként szép leányfejekkel, bajuszkötőt, noteszt. Az ital kimérése tilos volt, de a parasztasszonyok titokban mégis eladtak a katonáknak. Burgonyából főztek arrafelé a pálinkát. Jó erős volt, égette a katonák torkát. Ha néhány pohárral felhajtottak belőle, bizony megfellekedtek az őrmester figyelemzetéseiről, újból a nők szoknyája után kapkodtak. Az asszonyok pedig nem nagy ellenállást tanúsítottak.

Alexander egy parasztház meleg szobájában ültette fel a szállását, Richterral együtt, aki minden szabadidejében kottákat írt:

— Valóságos téli üdülőhely ez — mondta neki Alexander. — Nézd csak, szépen dolgozol, most mit komponáltál?

— Egy török indulót.

— Azért, mert Törökország a szövetségünk?

— Butaság! Ennek a török indulónak semmi köze a politikához. Egyébként szépen hangszerelem.

A török indulóból kiindulva, már Mozartnál tartottak, amikor az ajtón kopogtak. Egy küldönc szolgálati jegyet nyújtott át Alexandernek, aki gyorsan bepillantott.

— A százados hivat, gyere, Richter, kísérj el!

A vaksötétben kínosan botorkáltak össze-vissza, amíg a századparancsnok szállására elértek.

— Ide figyelj, Pardy — kezdte el a százados. — Itt átdok neked egy lepecsételt csomagot, mely leveleket tartalmaz. Holnap elviszed Geyer ezredparancsnok úrnak és személyesen add át neki. Megértetted?

— Igen, de ez azt jelenti, hogy a frontvonalra kell kimenem?

— Természetesen! — válaszolta a százados, aki észrevette az előszobában álldogáló Richtert. — Ki ez az önkéntes, odakint?

— Barátom, Julius Richter.

— Nagyszerű. Ő fog elkísérni. Együtt az út biztonságosabb lesz. De vigyázzatok. Holnap reggel indultok. Az állomáson, a falu északi határánál egy szerelvényt találtak, amellyel Zaleszczybe utaztok. Onnan majd eligazítanak. A lényeg, hogy a levélkötöget személyesen Geyer ezredes úrnak add át. Menetleveleiteket megkapjátok majd az irodában.

Utban hazafelé, Alexander megjegyezte:

— Sajnálom, öregem, hogy magammal hivatalk.

— Nincs semmi baj, legalább együtt maradunk.

Másnap reggel azon a helyen, amit a százados megjelölt, csak egy törpe, de nagy kéményű mozdonyt találtak, melyhez egyetlen tehervagon volt csatolva.

— Na, mester — mondta Alexander a mozdonyvezetőnek — mi lesz a kvédarálóval? El is tud indulni vele?

— Zászlós úr, ne féljen, ez az Északi Express. Csak mondják meg, uraim, hova tartanak?

— Zaleszczybe megyünk.

— Akkor egyszerű a számítás. Zaleszczyk innen 100 kilométerre fekszik. Mivel ezzel a masinával 20 kilométert lehet megtenni egy óra alatt, délután 1 óra felé már ott leszünk. Talán hamarabb is, ha jól megy. Kérem, szálljanak be az első osztályba — mondta a mozdonyvezető jókedvűen.

Felszálltak az Északi Express elsőosztályu marhavagonjába, és helyet foglaltak egy keskeny faládn.

— Ez olyan mintha koporsó volna — jegyezte meg Richter.

Nagyokat prüszkölve elindult a kehes, kis mozdony, Alexander és Richter tüstént falatozni kezdtek.

Richter egy ideig hallgatott és aztán újra megszólalt:

— Alex, én valóban azt hiszem, hogy koporsón ülünk.

— Fő, hogy ülhetünk rajta — válaszolt Alexander.

Végig ették kolbászukat, majd hideg kávé ittak egy tábori kulacsból.

— Ez mégis csak koporsó — kezdte el újra Richter.

— Abbahagynád már? — kiáltott rá türelmetlenül Alexander.

— És még hozzá hullá van benne...

Alexander felugrott:

— Most szavadon foglak. Felyitom a ládát és ha nincs semmi benne, kidoblak a vagonból.

Egy késsel felfeszítette a láda fedelét és aztán megmerevedett a pillantása. A ládában egy holttest feküdt.

Egy pillanatig torkukra fagyott a szó. Merően figyelték a holttestet. Katonaruhában volt, arca a szőke hajzat alatt teljesen elfeketedve.

— Honnan tudtad? — kérdezte Alexander.

— Megsejtettem — mondta Richter. — Zárd vissza a fedelét.

A kis vonat kerekkel szorgalmasan kattogtak, de Alexander és barátja elhallgatott.

Kis idő után Richter elkezdte:

— Egy halott őrnagyon ülünk. Szép kis utitárs.

— Nem érdekel, közben megfagyok. Kedvem volna énekelni. Richter kezdje el a gyászindulót. Ez jól illik a helyzethez. Most legyen a bemutatkozó előadás.

Richter, aki megszállottja volt a muzsikának, magyarul kezdte:

— Kiséret is kell hozzá. Ide figyelj, az egészet üstdob kezdi el. Ezt a taktust ballábbal verd ki. Kezdjük.

— És a rohanó marhavagonban a két fiatalember a gyászindulóba kezdett:

— Bum, bumm! tra-tra-tra-tra-tra. Bum! Tra-tra... tra...

A mozdony hirtelen lefékezett, a fiúk tántorogva a koporsóra estek.

— Ugy látszik, a masinisztnak nem tetszik a műved — jegyezte meg gúnyosan Alexander.

Richter leporolta kabátját és így válaszolt:

— Gyászindulóm nagyon szép, ehhez nem fér kétség. Csak gyorsabb tempóban kellett volna énekelni. Kezdjük el újból.

Mostmár patogó ütemmel énekeltek az indulót, amiről Richter azt állította, hogy a háború után megirandó hősi szimfóniájának központi része lesz.

E pillanatban megállt a szerelvény és a marhavagon ajtónyílásában megjelent a mozdonyvezető.

— Uraim, Schrutka őrnagy úr holttestét szállítom és önök ehhez énekelnek?

— Jó isten! — kiáltott Richter.

— Nem tesz semmit — mondta Alexander, éppen gyászindulót énekeltek. Barátom komponálta.

— Aha! — mondta a mozdonyvezető — ön tehát Beethoven nyomdokaiba lép?

— Mondja meg inkább, mozdonyvezető úr, mikor érünk már célhoz?

— Ha így megy, kettőre.

Délután három órakor futottak be Zaleszczykba. Alexander elisietett a helyi katonai parancsnokságra, hogy útbaigazítást kérjen: hol található meg sürgősen Geyer ezredes.

— A fronton vagyunk, az ellenséges tüzérség állandóan lövi a terepet és így csak alkonyatkor indulhatunk — hangzott a válasz.

Már beesteledett, amikor Alexander, Richterral gyalogosan útnak indult. A táj csendes volt, mindenütt mély gödrök tátongtak a földben, szöges drótok és ledöntött telefonpóznák heverték az úton. Az árkokban összelőtt kocsik feküdtek felfordulva.

— Puskapor szag van — mondta Richter.

— Én inkább hullaszagot érzek. Elestett hősök bűzést.

— Hogyan is hívták azt a halott őrnagyot? — kérdezte Richter. — Schrutkának? — Neki fogom ajánlani a gyászindulót.

— Örült! — morogta Alexander.

Késő éjjel volt, amikor egy erdő szélére megérkeztek. A fák között tapogatózva botorkáltak előre, amíg kis házakat és katonákat vettek észre. Jó ideig tartott, amikor többszörös igazoltatás után bejutottak az ezredparancsnokság barakkjába.

— Geyer ezredes úr e pillanatban nincs itten, foglaljanak helyet — mondta nekik egy százados, aki hamarosan magukra hagyta őket.

Egy darabig a gyertyafénynél fáradtan üldögéltek. Richter hirtelen megragadta Alexander karját:

— Nézd csak, egy zongora.

És újra megfellekedtek arról, hol vannak, milyen küldetésben, Richter felemelte a zongora fedelét és állva halkán játszani kezdte Chopin egyik nocturnóját.

E pillanatban Geyer ezredes lépett be a szobába.

— Mi történik itt, kicsodák önök, melyik századhoz tartoznak? — kérdezte az ezredes.

Alexander lejelentkezett és átnyújtotta az ezredesnek a lepecsételt csomagot.

— Ó, Julius Richter, önkéntes barátom, akit a századparancsnok úr velem küldött — mutatott Alexander a bajtársára.

— Önök most itt maradnak. Zászlós úr felkerül az álláshoz az első századba. Az önkéntes pedig egyelőre itt marad. Menjének ki és jelentsék parancsnokot a százados úrnak, — mondta az ezredes.

— Ezredes úr alázasosan kérem, engedje meg, hogy barátommal együtt maradhassak — húzta ki magát Alexander.

— Szép a barátság, de ilyesmiről most nem lehet szó, végeztém.

(Folytatása hétfőn)

S * P * O * R * T

Forduló — kevés góllal

Tegnap játszották a Nemzeti Bajnokságban a 17-ik fordulót. A hat mérkőzésen mindössze 8 gólt sikerült a csatároknak lőniük, ami nagyon sovány eredmény, ha figyelembe vesszük, hogy 7 csapat a 12 közül egyáltalán nem jutott gólohoz, míg a megszerzett góloknak csaknem a felét a Hápoél Jeruzsálem csatárai juttatták az ellenfél hálójába. A nap meglepetését a fővárosi Hápoél szerezte a Makkábi Haifa fölött aratott győzelemével, amelyet a legyőzött csapat otthonában vívott ki. A többi mérkőzés nagyjából a várakozásnak megfelelően végződött és a bajnoki sorrendben változást nem eredményezett, kivéve a Simson Tel Aviv és a Makkábi Jaffa közötti helyeserét.

Eredmények:

Hápoél Petach-Tikva — Makkábi Natanja 2:0 (2:0). A Makkábi négy tartalékkal állott fel, ennek ellenére is gyakran egyenlő ellenfélnek mutatkozott. A győztes csapat góljait Semmen a 8-ik percben, majd Sztelmach a 41-ik percben lőtték.

Hápoél Tel Aviv — Makkábi Jaffa 1:0 (1:0). Hat-ezer néző előtt nagyjából kiegyenlített játék után Tisch lövéséből szerezte meg a Hápoél a győztes gólt. Az első félidő 30-ik percéig a csatárok meddő küzdelmet folytattak ellenfélük védelmével és akkor esett a győzelmet jelentő egyetlen gól.

Makkábi Tel Aviv — Bétár Tel Aviv 1:0 (1:0). Csyenge színvonalú játékban Cvárja góljával nyerte meg a mérkőzést az enyhe főként mutatós Makkábi. A Bétár ígvekeztet kiegyenlítő gólt elérni, csatárai azonban a kínáló helyzeteket nem tudták kihasználni.

Makkábi Petach Tikva — Hápoél Haifa 0:0. Az eredmény megfelel a két csapat mutatott játékának. — Háromezer néző előtt osztott meg a bajnoki pontokon a két csapat. — Hápoél Jeruzsálem — Makkábi Haifa 3:0 (0:0). — A Makkábiiban a három eitt-

tott játékos helyett tartalékok szerepeltek. Ennek ellenére is meglepetésnek kell minősíteni a Hápoél győzelmét. Mindhárom gólt Báruch Benvenisti lőtte a második félidőben.

Simson Tel Aviv — Bné Jehuda 1:0 (1:0). Mezőnyben mind a két csapat lelkesen és nagy lendülettel játszott, a Bné Jehuda némi fölényével. A győzelmet azonban a Simson szerezte meg a 30-ik percben Mizráchi góljával.

A tegnapi bajnoki forduló után az az NB-ben a sorrend a következő:

Hápoél Petach Tikva 30 pont; Hápoél Tel Aviv 23, Makkábi Tel Aviv 21, Hápoél Haifa 20, Makkábi Haifa és Simson Tel Aviv 19, Makkábi Jaffa 17, Hápoél Jeruzsálem 16, Makkábi Petach Tikva 13, Makkábi Natanja 12, Bné Jehuda 9, Bétár Tel Aviv 5 pont.

Az elsőosztályú bajnokságban a Hákoách Tel Aviv — Makkábi Sárarajim mérkőzés a bajnokság szempontjából döntő jelentőségű volt. A Hákoách nagy küzdelemben szerezte meg a győzelmet és így az ezévi bajnokság elsőszámú esélyesévé lépett elő, ámbár jelenleg a Hápoél Tibériás még két ponttal vezet előtte. Ezzel szemben a Hákoách két mérkőzéssel kevesebbet játszott.

A tegnapi 23-ik forduló eredményei a következők:

Hápoél Tibériás — Hápoél Chedera 1:0, Hákoách Tel Aviv — Makkábi Sárarajim 2:1, Hápoél Kfar Szabá 2:1, Hápoél Beér Séva 2:1, Bétár Jeruzsálem — Hápoél Máchane Jehuda 1:0, Makkábi Chedera — Hápoél Rámle 3:0, Hápoél Rechovot — Hápoél Ramat Gan 2:0, Hápoél Kirját Chájim — Hápoél Herzlia 2:0.

A bajnoki sorrend az I. osztályban a következő: Tibériás 32 pont, Hákoách 30, M. Sárarajim 29, Kfar Szabá 26, Rámle Gán 25, Bétár Jeruzsálem 23, M. Chedera és H. Máchane Jehuda 21, H. Beér Séva és Rámle 20, H. Rechovot 19, Kirját Chájim és Herzlia 18, H. Chedera 16 pont.

A Hákoách 21 mérkőzést, a Kfar Szabá és Kirját Chájim 22 mérkőzést játszott, míg a többi csapat már 23 fordulót fejezett be.

RÖVID HIREK

A nemzetközi teniszbajnokságra Donald Dell és Mike Franks az USA játékosai valamint Allan Tendell Ausztráliából azt jeleztek, hogy szerdán érkeznek. Elázár Dávidmant mára várják. A négy játékos úgy osztották be, hogy — ha csak meglepetésszerűen ki nem kapnak közben — csak az elődöntőben találkoznak egymással.

A kosárlabda válogatott keret holnap gyakorló mérkőzést játszik a Hápoél Givatájimmal, majd az Európa-bajnokság időpontjára tréningtáborba vonul. Az Európa-bajnokság április 29-ikén kezdődik Belgrádban.

Rahel Weiner az ifjú svájci kézilabda válogatott játékos, akit az izraeli szövetség országos trénernek szerződöttes, megérkezett és már átvette a válogatott keret vezetését. A kézilabda válogatott kedden játszik a kézilabda válogatottal Tel Avivban a Makkábi-stadionban.

A labdarúgó szövetség szervezmi bizottsága a Makkábi Haifa játékosai közül Cvit és Sanirat 2 hétre, Amár 3 hétre tiltotta el, míg a Makkábi Natantából Sztectit ugyancsak 2 hétre tiltotta el a játéktól.

E hét szombatján mind az NB-ben, mind az I. osztályban szünetel a labdarúgó bajnokság.

Félmillió font óvadék ellenében szabadlábra helyezik Nágler gyémántgyárost

Még soha ilyen összegű óvadékot nem követelt izraeli bíróság

A tel-avivi törvényszék pénteken félmillió font óvadék ellenében szabadlábra helyezte Jicchák Nágler gyémántgyárost, akit — mint ismeretes — azzal vádolnak, hogy 1 millió dollár értékű köcsönt vett fel két tel-avivi bankból és kihasználva az ellenőrközést bizalmát biztosítottként mindössze 38.000 dollár értékű nyersgyémántot helyezett letétbe a csizott briliánsok helyett. Náglert hét-tíznapos tartóztatták le, majd 15 napos vizsgálati fogságot rendeltek el ellene, de a védelem kérelmére a törvényszék hajlandónak mutatkozott óvadék ellenében

való szabadlábra helyezéséről tárgyalni.

A rendőrség nem tiltakozott a szabadlábra helyezés ellen, azzal a kikötéssel, hogy

az óvadék körülbelül meg egyezzen azzal az összeggel, amellyel a gyanúsított a rendőrség szerint megkárosította a bankokat.

Azt is követelte a rendőrség, hogy Nágler (aki amerikai állampolgár) útlevélét kobozzák el és kötelezzék arra, hogy hetenként kétszer jelentkezzék a rendőrségen.

A védelem tiltakozott a

rendkívül magas óvadék ellen,

amely egyébként a legmagasabb, melyet ezideig izraeli törvényszékek letétbe helyeztek

és azzal érvelt, hogy Nágler teljesen tönkrement, miután newyorki üzeme csődbe ment. A törvényszék nem fogadta el a védelem érvelését és azzal a feltétellel rendelte el a szabadlábra helyezést, hogy két kezes, akinek nevét nem közli, garantálja a félmillió fontos összeget, Nágler útlevélét elkobozták és kötelezték, hogy hetenként kétszer jelentkezzék a rendőrségen.

Forradalmi izraeli találmány az uránium-feltárás terén

Dr. Szaadja Amiel 31 éves atomtudós módszere jóval olcsóbb az eddigieknél

Egy fiatal izraeli tudós forradalmi újítást vezetett be az uránium érc feltárása terén — közölte pészachi számában a Máariv. Az új rendszer, amelyet a tudósok nemzetközi szempontból is nagy jelentőségűnek minősítettek, lehetővé teszi, hogy az urániumot jelentéktelen költséggel tárják fel, míg eddig az atomgyártás szempontjából nagyfontosságú érc

megtalálása fantasztikus összegekbe került. A feltaláló dr. Szaadja Amiel 31 éves fiatalember, a Nebi Rubin-i izraeli atomkémiai atomkémiai osztályának igazgatója. A módszer részleteit rövidesen külföldi lapokban teszik közzé, de már most nyilvánvaló, hogy annak jelentősége főként az olyan országok szempontjából nagy, amelyekben a feltárható érc

uránium tartalma csekély. Ez a helyzet Izraelben is.

Az uránium megtalálásával járó költségek a jelenlegi módszerek szerint nagyon magasak. Egyetlen alapos kutatás másfél millió dollár körüli összegbe kerül, mert rendkívül drága műszereket kell használni és a munkabér is nagy összeget emészt fel. Dr. Amiel módszere lehetővé teszi, hogy az urániumkutatás egészen jelentéktelen összegbe kerüljön. A fiatal tudós hosszú ideje dolgozik módszerén és kísérleteinek nagy részét Nebi Rubinban folytatta, amely arra mutat, hogy rendszerre az izotópok felhasználásának alapszik. Más tudósok, akik felülvizsgálták dr. Amiel szenzációs felfedezését, megállapították, hogy annak révén nem csak pontosan meg lehet találni az urániumot, hanem azt is lehetővé teszi, hogy felbecsüljék a drága érc mennyiségét. Dr. Amiel felfedezése forradalmasítani fogja az urániumkutatást.

A feltaláló egyike a legtehetségesebb izraeli atomtudósoknak, aki már 1952-ben kezdte el a kutatást. Néhány évig az Egyesült Államokban tökéletesítette ismereteit és már ott feltűnt tudományos dolgozataival.

E hó 16-án megkezdik az asdodi kikötő építését

Aláírták a megállapodást

Csütörtökön a tel-avivi Szokolov-házban ünnepélyes külsőségek között aláírták az asdodi mélykikötő megépítéséről szóló szerződést. A kormány részéről Jicchák Ben-Aháron közlekedési miniszter és Neeman Emil főszámvevő, az építkező vállalat részéről pedig S. Golán és J. Sur voltak az aláírók. A kormány kötelezte magát, hogy 30 és fél millió dollárt fektet be a vállalkozó pedig azt vállalta, hogy a szak-

értő mérnökök által elkészített terv értelmében hajják végre a munkát, amelyet már április 16-ikán megkezdnek. A munkálatokat 44 hónapon belül kell befejezni, ami lehetővé fogja tenni, hogy az 1964/1965-ös költségvetési évben az asdodi kikötőn keresztül nyolcmillió láda narancsot exportálhassanak.

A kikötőépítő vállalat a Szolél Boné és francia cégek társulásából jött létre.

Közvetlen repülőjárat lesz Izrael és Gána vagy Nigéria között

Minden jel arra mutat, hogy már áprilisban aláírják a megállapodást az Izrael és Gána, illetve Nigéria közötti közvetlen repülőjárat megindítására. Az erre vonatkozó tapogatózások már régen folynak, mert mind Izrael, mind pedig a nyugatafrikai új független államok szűkségének tartják a közvetlen repülőkapcsolatot. Izrael azonban nehézségekbe ütközött a gánai, vagy nigériai járatok megindításánál, amelyek nem a két afrikai állam kormányai részéről mutatkoztak, hanem Egyiptomtól a Szovjetunió beavatko-

zásának következménye volt.

Egyiptomnak már van állandó repülőjárata Gánával és Izrael is indíthatott volna Libériába, de a kormány helyesebbnek tartotta, hogy várjon és mindent elkövessen, hogy a nyugatafrikai vonal Gánában vagy Nigériában végződjék. Ezt a törekvést komoly külpolitikai okok támasztják alá.

Valószínűnek tartják, hogy a közlekedési miniszterium megbízottal néhány napon belül elindulnak az erre vonatkozó tárgyalások befejezésére.

Német film Izraelről — német szöveg nélkül

Csak héber magyarázat kísérheti az „Edenkert és olvasztókemence” című dokumentáris filmet

A felsőbbbíróság elutasította a „Forum Film” filmterjesztő cég kérését, amelyben fellebbezett a filmet felülbíráló közéleti tanácsnak az „Edenkert és olvasztó kemence” című filmmel kapcsolatban hozott döntése ellen. A tanács ugyanis megtiltotta, hogy ezt az Izraelről ábrázoló német dokumentáris filmet a héber mellett németnyelvű magyarázatokkal is kísérjék.

A felsőbbbíróság megállapította, hogy a filmetek felülbíráló tanács reprezentatív közéleti köztisztviselőjeinek felfogását képviseli és ha az így vélekedett, hogy a németnyelvű magyarázat nem méltó a film tartalmához, a felsőbbbíróság nem mondhatja ki,

hogy ez a határozat helytelen.

A Forum-Film képviselője azzal érvelt, hogy ezt az Izraelről készült filmet nem lehet diszkriminálni más német filmekkel szemben, amelyeknek előadását megengedték. Dr. Mose Silber főbíró erre megjegyezte, hogy éppen mert a film a jelenlegi izraeli valóságot ábrázolja, izléstelen volna, ha a kísérő szöveget német nyelven mondanák el.

WIZO NATANJA

Április 3-ikán, hétfőn kirándulunk Jeruzsálembe. Megtekintjük a jeruzsálemi összes WIZO-intézményeket, az egyetemi várost és Jeruzsálem összes nevezettségét. — Kötséghozzájárulás, mindennel együtt 4.-font. Kérjük a kirándulásra feliratkozott tagjainkat, hogy reggel 7 órakor a mozdonyon pontosan jelenjenek meg.

Naharia — a doktorok városa

Naharia, az ország „legújabb városa”, nemcsak szép tengerpartjával és rendezett utcáival dicsekedhet, de azzal is, hogy akadémikus képzettségű lakosok szempontjából negyedik helyen áll az ország városainak sorában. Náhériát, egyébként mindig a doktorok városának nevezték, a sok diplomás német-zsidó telepese miatt.

Az akadémikusok száma különösen az utóbbi évben emelkedett, amikor is több, mint 75 főiskolai végzettséggel rendelkező lakos telepedett le a helységben. A Híszvártúr külön akadémikus kört létesített Náhérián azzal a céllal, hogy ez a kör képezze a dolgozó értelmiség központját és aktív részt vegyen különböző közérdekű problémák megvitatásában.

HABIMAH

Tel-Aviv, ápr. 2., vas., d. e. 11-kor (ifjúsági előadás) és este 6.45-kor

A CSODATEVO
9.30 órákor

A ragas, a kövér és az alacsony

IZRAELI OPERA
Vasárnap, ápr. 2., este 8.30

A SEVILLAI BORBELY

L. Abramovici - Avron
Tel-Aviv, ápr. 2. vasárnap
Mugrábi, 8.30
Utolsó előadás.

Sikerte
(A részegesen)

Bukaresti Anam Színház művészeivel.

Főszerepben:
Judit Kronenfeld
Rövidesen új műsor

Cipke fájer

CHEN és GÁT MOZIK
TEL-AVIV

Megvalósult álom
Ragyogó színes film, a bécsi jégbelet felléptével.

Főszerepben:
Waltraut Haas és Teddy Renau

Max Periman
és
Gitta Galina
Az új zenés vígjáték

ALESZ CULIB PARNUSZE
Cfát, ápr. 2., vasárnap
Cfii, 8.30

S. DZIGAN
Tel-Aviv, ápr. 3. hétfő,
Ohel Sém, 8.30

Cit mach nist háj der cing!

Peer és Allenby mozi
TEL-AVIV
Cecil B. de Mille:
A TIZPARANGSOLAT

A film noszta volta miatt szombaton este egy előadás, 7.30-kor. Hétköznap két előadás d. e. 4-kor és este 8-kor, felemlét helyszínrakkal.

Hatodik hét

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA:
ELŐADÁSOK KEZDETE 3.30, 7.15 és 9.15 órákor

ALLENBY: A Tizparangsolat
ARMON DAVID: Az éjszaka világa

BEN JEHUDA: A matador
CAFON: Kánkán
CHEN: Valóra vált álom
GAT: Valóra vált álom
HOD: Polyanna
EDEN: A szerelem utcaja
ESZTER: Lili
MAXIM: A bout de souffle
MIGDALOR: The great impostor
MUGRABI: Senki se írja meg a sírfeliratot

ORION: Az éjszaka világa
PHIR: Ansterlitz
PARIS: Egy amerikai Párisban
FEER: A Tizparangsolat
SDEROT: Vannak, akik forróan szeretik

TEL-AVIV: Aranykor
TCHÉLET: Pique Dame
TAMAR: A kapitány
YARON: The belbony
ZAMIR: Lángoló csillag

Hideg időben, de meleg hangulatban kezdődött pészách ünnepe

Rekord turista-forgalom van az országban

Hagyományos ünnepi légkörben, szokatlanul hűvös, de kellemes időjárás mellett ünneplte az ország népe pészách első napját. A Gáliba és az Ejlába vívó országutakon hosszú sorokban vonultak a gépjárművek, amelyek a nagyvárosok lakóit vitték, hogy szokott környezetükből kikapcsolódva üljék meg az ünnepet. A különböző nyilvános szederestéken különösen nagy volt az idén a turisták száma. A kibucok külön hagadái az idén nagyobb teret szenteltek a hagyományos szokásoknak, mint a multban.

Tel-avivi tudósítónk jelentése szerint a város valamennyi szállodáját, sőt a magánlakások kiadó szobáit is lefoglalták a turisták, akiknek számát több-ezerre becsülik. Tegnap este az állami idegenforgalmi hivatal és Tel-Aviv város kultúrastálya második szederestét rendezett a tu-

riszták részére. Az ünnep kimenetelekor a város lakói ellepték az utcákat és megtöltötték a szórakozóhelyeket. Pészách és más pészách élelmiszerek elegendő mennyiségben állottak a közönség rendelkezésére és így semmi sem zavarta azt, hogy a város lakói valóban felemelő ünnepi hangulatban, dús asztalok mellett töltsék a szederestét.

Ugyancsak nagy volt a turisták száma Tibériásban és a Jordán völgyében. Jicchák Ben-Cvi államelnök és hitvese Dágánjá Alef kibucban töltötték a szederestét, ahol rajtuk kívül számos magasarángú izraeli személyiség és előkelő külföldi vendég is megjelent. Az UNO 25 megfigyelője is a jordánvölgyi kibucokban vendégeskedett. A tibériási Gálé Kineret szállóban Pinchász Rozen igazságügyi miniszter tartotta a szederestét.

Jeruzsálemben a Héchal Slomóban és a Jesurun-templomban megtartott ünnepi istentiszteleteken is nagyszámú külföldi vendég vett részt. Niszim országos főrabbi szederesti asztalánál foglalt helyet a kubai nagykövét és az Egyesült Gyűjtőakció küldöttsége. Az ünnep első napján több, mint 10 ezer turista és izraeli polgár zárandokolt el a Cion-hegyre. Dávid Ben Gurion miniszterelnök Szde Bokérban töltötte az ünnep első napját.

„Sel pészách” — rágógumi

Az El-AI repülőgépek utasai a pészách idején sajátos megkülönböztetésben részesülnek: az elsőosztályú utasok a déli leveles „knédit” is kapnak, a turistaosztályú utasainak azonban, csak gombóc nélküli levest szervíroznak. Az El AI egyébként a világ egyetlen légitársasági vállalat, amely „sel-pészách” ételekkel szolgál utasainak. A repülőgépek edényeit az ünnepek alkalmából teljesen kicserélték, sőt a vállalat raktárában lévő rágógumi készletet is „kóser sel pészách”-ival váltották fel.

Az ünnep kimenetelekor a város lakói ellepték az utcákat és megtöltötték a szórakozóhelyeket. Pészách és más pészách élelmiszerek elegendő mennyiségben állottak a közönség rendelkezésére és így semmi sem zavarta azt, hogy a város lakói valóban felemelő ünnepi hangulatban, dús asztalok mellett töltsék a szederestét.

Ugyancsak nagy volt a turisták száma Tibériásban és a Jordán völgyében. Jicchák Ben-Cvi államelnök és hitvese Dágánjá Alef kibucban töltötték a szederestét, ahol rajtuk kívül számos magasarángú izraeli személyiség és előkelő külföldi vendég is megjelent. Az UNO 25 megfigyelője is a jordánvölgyi kibucokban vendégeskedett. A tibériási Gálé Kineret szállóban Pinchász Rozen igazságügyi miniszter tartotta a szederestét.

Jeruzsálemben a Héchal Slomóban és a Jesurun-templomban megtartott ünnepi istentiszteleteken is nagyszámú külföldi vendég vett részt. Niszim országos főrabbi szederesti asztalánál foglalt helyet a kubai nagykövét és az Egyesült Gyűjtőakció küldöttsége. Az ünnep első napján több, mint 10 ezer turista és izraeli polgár zárandokolt el a Cion-hegyre. Dávid Ben Gurion miniszterelnök Szde Bokérban töltötte az ünnep első napját.

Az ünnep miatt a hét csütörtökön a MIFAL HAPAJISZ sorsjegyek árusítását kora reggel beszüntetik és a húsz óra d.e. 11 órákor tartják.

מפעל הפיס
שולם
קול-מכין-10
147
P. P. TEL-AVIV
JAFFO 147

8 Uj Kelet 1961 IV 2

Dágánjá Bét kibucban ünneplott.

Az ország legdélibb városában Ejlában zsufolásgig megtöltötték a szállodákat a bel- és külföldi vendégek. Itt tartották a szederestét a Hiszadrut végrehajtóbizottságának alkalmazottai is. Néhány régi család közös szederestét rendezett, amelyen megjelent Lévy polgármester is. A vendégek közül sokan már fűrdtek a tengerben tegnap. A várossal szomszédos Jotbát kibucban 100 külföldi vendég ünneplott.

HAIFAN KIKÖTÖTT EGY HAJÓ

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Haifán a szokatlanul hűvös Pészáchot nagyszabású idegenforgalom jegyében ünnepték és néhány szállodában tegnap este második szederestét is rendeztek a turisták számára. A jugoszláv Jádrán hajó, amely 200 német turistát hozott, az ünnepnap ellenére a közlekedésügyi miniszter különleges engedélyével, tegnap reggel kikötött Haifán és utasai egynapos kirándulást tettek Názáretben és a Gáliban. A belföldi utasforgalom is rendkívül élénk volt és a megerősített vonat és autóbusszjáratok minden irányban zsufoltan közlekedtek.

A HIDEG ELRIASZTOTTA A KIRÁNDULÓKAT A GÁLIBÓL

Egyébként pár órával az ünnep beállta előtt érkezett Cfátra néhány új olé család, akik az első estéjükkön a város régi lakosainak asztalánál szederestét ünnepltek. A Gálib különböző részein — mint Kirját Smóna és Chácor olévárosokban — szederestét rendeztek az új oléknak. Az északi határon állomásozó UNO megfigyelők a Chule völgyi kibucokban vettek részt hagyományos szederestén. Pészách előtt a határon fekvő Mismár Hájárdén falut bekapcsolták az országos villanyhálózatba, és ezzel a Gálib villamosítási terve befejeződött.

A FELÜNNEPEN IS GYÁRTANAK PASZKAT

A petach-tikvai Jiszráél pészáchgyár már ma, vasárnap reggel újra megkezdte termelését, mert pészáchünnepi fenyeget. A gyártás két szakmában fog folyni és napi 8,000 adag termelését fogja elérni. A pészáchünnep megakadályozása céljából a petach-tikvai rabbinátus megengedte a gyárnak, hogy a félünnepek alatt dolgozzon, de további korlátozásokat követelt a kóseriség megőrzése céljából. Emiatt a gyár igazgatósága azzal a kérelemmel fordult az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumhoz, hogy engedje meg a paszka árának emelését kilönléni 4 arávával, de a minisztérium ezt elutasította. Így az ünnep alatt sültött paszkat is a régi áron hozzák forgalomba. Az hiszik, hogy 60-70 ezer adag paszka sütése ki fogja elegendeni az ünnepi szükségleteket. A pészáchünnep már spekulációt is előidézt, mert egyes fűszeresek megragadták az alkalmat és magasabb árakat követeltek vevőiktől. Az ünnep előtt Jeruzsálemből hoztak át Tel-Avivba 10 ezer adag paszkat, hogy enyhítsenek a hiányon.

Servatius védőtanukat akar beidézni

Az Eichmann per előkészítésével foglalkozó jogi hatóságok a multhét vége óta tanácskoznak Robert Servatius védő kéréséről, aki néhány nappal ezelőtt Németországból expressz levél útján kérte a hatóságokat, tegyék lehetővé védőtanuk beidőzését. A védőtanuk személyét nem jelölte meg Servatius.

Aba Even ma vagy holnap találkozik a tanárokkal

A tanítók kérdése megoldás előtt áll

Másfelől a közoktatásügyi minisztérium tervet dolgozott ki arra is, hogy foglalkoztassa a diákokat, ha a tanársztrájk a husvétvakáció után is folytatódni fog. A rádió útján reggel 8 és 10 órákor tanítói foglalkoztatásról foglalkoztatásáról, történelmi és bibliai tantárgyakban. Másrészt a katonai előkészítők parancsnoksága is igyekezik foglalkoztatni a diákokat, amennyiben a sztrájk nem szűnik meg. Kéthetes csoportokban falvakba küldik majd a fiatalokat mezőgazdasági munkákra. Minden városban bizottságokat neveznek ki, amelyek gondoskodni fognak arról, hogy a középiskolai diákok ne maradjanak teljesen.

Kábítószert loptak a kibuci rendelől

Geser-Háziv kibuc orvosi rendelőljéből ismeretlen kettesek 50 morfium tablettát, 50 gramm opium oldatot és 12 morfiumot tartalmazó ampullát loptak el. A lopást a rendelő ápolónője vette észre, amikor péntek reggel munkahelyére érkezett. A kibuc feljelentést tett a rendőrségen.

Husvét Nazaretben

Názáret templomai és kolostorai harangzúgással köszöntötték a husvétot, amelyet ma és holnap ünneplenek. Az ünnepi miséken több száz külföldi vendég, köztük az Izraelben akreditált diplomaták vettek részt. A város szállodáinak valamennyi szobáját lefoglalták a vendégek. A helybeli lakosok azt kifogásolták, hogy az ünnep előtt különböző élelmiszerek, főleg a zöldségfélék ára indokolatlanul emelkedett.

Csaknem 3000 olé márciusban

Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Márciusban 2850 olé érkezett, a Szochmut alijajosztályának ideiglenes összeállításá szerinti. Februárban az olék száma 1900 volt. Tavaly áprilisban 1500 olé érkezett.

EGY MONDATBAN

- A bécsi rendőrség a repülőterén elkövetett egy ládát, amelyben kommunisták Szófián keresztül akartak Északafrikába küldeni négy „ipari terméként” deklarált nehéz gépfegyvert.
- Lyndon Johnson amerikai alelnök tegnap elindult Szenegálba, hogy részt vegyen ennek az országnak a függetlenségi ünnepségein, amelyen a Szovjetuniót Jakub Maik helyettes külügyminiszter képviseli.
- Moszkvában folyó sakkvilágbajnokság nyolcadik fordulójában Michail Tal megnyerte a játszmát, de Eotwinnik még mindig 4 és fél ponttal vezet Tal 3 és fél pontjával szemben.
- A kongói UNO-haderő repülőgépen 800 indiai Gurka katonát indított Észak-Katángába, ahol Moise Csombe csapatát visszafoglalták Manono városát Lumumba híveitől.
- A Discoverer-22, a földről irányított műbolygó kilövése technikai hiba miatt kudarcra végződött — közölte a kaliforniai Vandenberg bázis parancsnoksága.
- Nápolyban 30 ember, köztük számos rendőr sebesült meg, amikor ezer sztrájkoló fémvulkánus be nyomult a pályaudvarra és felszedte a sineket, a rendőrök pedig könnygáz bombákkal és botokkal oszlatták fel a tömeget.

Papir paplanok

Stockholmból jelentik: A svédországi egészségügyi hatóságok érdekes újítást vezettek be a kórházakban a fertőzések megakadályozására. Gyakori, hogy a kórházakban fekvő betegek átvesznek könnyebb fertőzéseket. Az egyik bacillus-terjesztő a paplan, amely magabaszívja a port a bacillusokkal együtt. Ennek elkerülésére most gypjutakarak helyett papirból préselt paplanokat használnak. Azóta a fertőzések száma lényegesen csökkent. Az újfajta takarókat 20 krep-papírrétegből préselik össze és megállapították, hogy azok éppen olyan melegeket adnak és olyan könnyűek, mint a pehelypaplanok. Amikor a beteg elhagyja a kórházat, a paplant zárt és lepecsételt zsákban elégetik. Svédországban most a szállodák is érdeklődést mutatnak az új találmány iránt.

A Varsói Szövetség a berlini viszály békés megoldása mellett döntött

Kelet-Berlin, (Reuter, IFP, UPI). Walter Ulbricht, a keletnémet kommunista párt főtitkára tegnap Moszkvából hazatérve kijelentette, hogy a Varsói Szövetség egyhangú határozata szerint békésen kell megoldani Berlin kérdését és békeszerződést kell kötni a két Németország kormányaival.

A Varsói Szövetség minisztereinek és hadügy minisztereinek háromnapos konferenciája után kiadott közleményben ismét a békés együttélés elvét hangsúlyozta és általában mérlegelt hangnemet. A nyilatkozatból hiányzik a Kelet-Németországgal való külön békével való fenyegetőzés és a laoszi probléma említése, ami — megfigyelők szerint — arra vall, hogy Chruscsev tartózkodni akar a nemzetközi feszültség fokozásától.

A választások jegyében ma nyílik meg a Chérut kongresszusa

Egyesül a klálcionisták és a progresszivek magyar csoportja is

Tel Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). Ma este nyílik meg a tel-avivi Héchal Hátárbutban a Chérut párt kongresszusa. A megnyitó előadást J. Ben Eliezer, a párt főtitkára tartja. Holnap reggel a kongresszus a ramat-gani Bét Jabotinsky konferenciája után megkezdte munkáját és a kongresszus elnöke, aki a párt választási problémáiról fog beszámolót tartani. Menáchem Be-

A KIBUC FELVONULTATJA VIVMANYAIT

Ma megnyílik Tel-Avivban a „Kibuc család” kiállítás

Tel-Aviv, (Az Uj Kelet tudósítójától). — Jicchák Ben-Cvi államelnök megnyitó szavaival nyílik meg ma délután a tel-avivi kiállítás a kibucok megvásárolhatóságát a kibucok termékeit. A kiállítás kibuc mozgalma a Jerid Hámirácz társasággal közösen rendeznek, április 26-ig lesz nyitva s fél millió forintba kerül. A „Mispáchát hákibuc” kiállítás Dágánjá kibuc 50 éves jubileumának jegyében rendezik meg. A kiállítás központi pavilonját Dágánjá kibucnak szentelik és itt a nap minden órájában „Um el Dzsuni-ban kezdődött” címmel dokumentációs filmet vetítenek. Külön pavilonokban ezúttal első ízben gyümölcs- és virágkiállítás rendezés, ahol a látogatók megvásárolhatják a kibucok termékeit. A kiállítás kibuc mozgalma a Jerid Hámirácz társasággal közösen rendeznek, április 26-ig lesz nyitva s fél millió forintba kerül. A „Mispáchát hákibuc” kiállítás Dágánjá kibuc 50 éves jubileumának jegyében rendezik meg. A kiállítás központi pavilonját Dágánjá kibucnak szentelik és itt a nap minden órájában „Um el Dzsuni-ban kezdődött” címmel do-

Árvizkatasztrófa Kievvben 145 halottal

Rosszul építették meg a város mellett hűződő gátat

Moszkva, (Reuter). Csak tegnap tették közzé a hivatalos jelentést arról, hogy Kievet mellett március 13-án egy gát beszakadása következtében 145 ember vesztette életét és 143 sebesült meg. Az ukrán „Pravda” csupán a hivatalos vizsgálat eredményét közölte, amely szerint a reggeli órákban erős szél következtében beszakadt a város közelében lévő gát. Ennek nyomán víz és sártömeg tödült be a külvárosokba, amely elsodort lakóházakat, a villamoskocsik garázsát, üzleteket és két gyárat. Az egész körzetben megszűnt a villanyszolgáltatás. A hatóságok kihirdették az ostromállapotot és katonaságot, tüzoltóságot, rendőrséget vetettek be a mentőmunkálatokba. A vizsgálóbizottság szerint hibák történtek a gát tervezésében és a technikai számításokban a mérnökök részéről, akik 1950 óta dolgoztak a gát építésén. „A felelősöket bíróság elé állítják” — hangzik a jelentés. Mindazokat, akik hajlék nélkül maradtak, már elhelyezték és kártérítést fizettek nekik. A sebesültek közül 80 már elhagyta a kórházat.

ELLOPOTT OKMANYOKAT KERESTEK AZ OLAM HÁZE SZERKESZTŐSÉGEBEN

Előállították a lap egyik munkatársát

A rendőrség pénteken okirat lopás gyanújával előállította, majd kihallgatása után szabadlábra helyezte Salom Kohent, a Háolám Háze című hetilap egyik szerkesztőjét. Az előállított Arje Hesbiá újságírói feljelentésére történt, aki elpanaszolta, hogy Kohen, aki szomszédja, rövid idővel ezelőtt látogatást tett nála, azután pedig észrevette, hogy iróasztaláról eltűnt néhány irat, amelyet felhasználhat a Hagana történetéről. Az okiratok a Hagana szer-

és a laoszi probléma említése, ami — megfigyelők szerint — arra vall, hogy Chruscsev tartózkodni akar a nemzetközi feszültség fokozásától.

A Varsói Szövetség minisztereinek és hadügy minisztereinek háromnapos konferenciája után kiadott közleményben ismét a békés együttélés elvét hangsúlyozta és általában mérlegelt hangnemet. A nyilatkozatból hiányzik a Kelet-Németországgal való külön békével való fenyegetőzés és a laoszi probléma említése, ami — megfigyelők szerint — arra vall, hogy Chruscsev tartózkodni akar a nemzetközi feszültség fokozásától.

Külön pavilonokban ezúttal első ízben gyümölcs- és virágkiállítás rendezés, ahol a látogatók megvásárolhatják a kibucok termékeit. A kiállítás kibuc mozgalma a Jerid Hámirácz társasággal közösen rendeznek, április 26-ig lesz nyitva s fél millió forintba kerül.

A hatóságok kihirdették az ostromállapotot és katonaságot, tüzoltóságot, rendőrséget vetettek be a mentőmunkálatokba. A vizsgálóbizottság szerint hibák történtek a gát tervezésében és a technikai számításokban a mérnökök részéről, akik 1950 óta dolgoztak a gát építésén.

A rendőrség pénteken okirat lopás gyanújával előállította, majd kihallgatása után szabadlábra helyezte Salom Kohent, a Háolám Háze című hetilap egyik szerkesztőjét. Az előállított Arje Hesbiá újságírói feljelentésére történt, aki elpanaszolta, hogy Kohen, aki szomszédja, rövid idővel ezelőtt látogatást tett nála, azután pedig észrevette, hogy iróasztaláról eltűnt néhány irat, amelyet felhasználhat a Hagana történetéről. Az okiratok a Hagana szer-